MAIL-EDITIE.

De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 54. KAAPSTAD, DINGSDAG, 28 OCTOBER, 1884 NO. 4,512.

LEEST HIER.

1000 GUAVABOOMEN,

VERKRIJGBAAR BIJ

A. D ROUX, SOMERSET WEST.

't Is nu de beste tijd om dezelve te planten. Prijs Billijk. Beste Soorten.

A. D. ROUX.

Te Koop of te Huur.

EEN GERIEFLIJK WOONHUIS.

In het beste gedeelte van Breestraat.—Zes Kamers, groote Keuken, Badkamer, Stal, Kelder en Pakkamers.—Men vervoege zich ten Kantore van dit Blad.

KENNISGEVING

AAN

Krediteuren en Debiteuren.

In den Boedel van wijlen JOHANNES FRANCOIS JACS. JOUBERT en nagelatene Echtgenoote.

KREDITEUREN gelieven hunne Vorderingen in te leveren en Debiteuren hunne Schulden te vereffenen BINNEN VIER WEKEN van heden.

JOHANNA C. JOUBERT,
Executrice Test.

"De Kuilen," Kuilsrivier,
28 October 1884.

POPPE, RUSSOUW & CO.,

KAAPSTAD,

ZIJN bereid **Liberale Kontante Voorschotten** te maken op Wol, Angorahaar, Struisvederen en andere Kaapsche Produkten aan hen geconsigneerd ter Verkoop op deze Markt, of ter Verzending naar Engeland, het Vasteland, of de Vereenigde Staten van Amerika.

Er wordt Speciale zorg besteed aan het Sorteren en Verkoopen van Struisvederen.

PROMPTE AFREKENING.

HEDEN is ons een frisch ZOONTJE geschonken.

D. F. LE ROEX.
A. P. LE ROEX,
geb. Stevens.

Boschof, 13 Oct. 1884.

Aan Familie en Vrienden.

WORDT hiermede bekend gemaakt dat het den Almagtigen God behaagd heeft, om op den 21sten dezer, van onze zijde weg te nemen, ons teeder geliefd jongste Zoontje, Nicolaas Fransiscus Willem, in den Ouderdom van elf jaren en zes maanden. Hij werd gebeten door een hond die binnen één uur een einde aan zijn leven maakte. Hoe zwaar ons die slag ook zij willen wij de hand kussen, die ons geslagen heeft.

De bedroefde Ouders,

J. M. SLABBER.
A. C. F. SLABBER,
geb. Brand.

Koperfontein, Hopefield,
23 Oct. 1884.

ZACHT ONTSLAPEN, op gisteren avond, mijn Echtgenoote, Johanna Maria, geb. De Beer, in den ouderdom van 48 jaren en 7 maanden, waardoor ik en mijne Kinderen het verlies hebben te betreuren van eene geliefde Huisvrouw en zorgzame Moeder.

J. P. EKSTEEN.

Paardenberg,
Paarl, 24 Oct. 1884.

DOODSBERIGT.

OP den 17den dezer kwam de Engel des Doods binnen de muren van onze woning op bevel van onzen Heer en ontnam ons ons jongste zoontje, oud slechts 15 dagen, en de Engel maakte andermaal zijne verschijning op den 20sten dezer en ontnam ons toen ons oudste zoontje, Jacobus Hendrik, oud 10 maanden en 15 dagen. Diep was de wond in ons onderlijk hart getroffen door de peilen des doods op onze beide kinderen afgeschoten, maar wij berusten de wille des Heeren en blijven zeggen met den dichter van Psalm 39, vers 10: "Ik ben verstomd, ik zal mijnen mond niet open doen, want Gij hebt het gedaan."

Hierbij betuigen wij onzen hartelijken dank aan onze geliefde moeder, Martha Johanna Slabber, voor hare onvermoeide hulp aan ons en onze overleden kinderen bewezen.

N. J. A. Slabber, J.H.zn.,
H. J. Slabber,
Geboren Basson.

Schildpadvallei, Moorreesburg,
22sten October 1884.

AAN Familie en Vrienden wordt bij deze bekend gemaakt, dat mijn teeder geliefde echtgenoot, Henricus Jacobus Storm Roux, is overleden, op Vrijdag, den 3den October, 1884, in den ouderdom van 71 jaren, 10 maanden en 8 dagen.

Zijn einde was vrede met Jezus.

Louisa Aletta Roux,
geb. Du Plessis.

Moddergat, 22 Oct., 1884.

WELLINGTON.

POTBERGSCHE

PAARDEN en EZELS.

10 Eerste Klasse Jonge PAARDEN
20 Ongeleerde Jonge EZELS
6 Gedresseerde EZELS.

Op Donderdag, 30 October 1884,

ZULLEN bovengemelde Paarden en Ezels, die met de grootste zorg, en uit de voornaamste Stoeterijen te Potberg zijn ingekocht, publiek worden verkocht uit de **MARKTKRAAL.** Zij zullen zeker present zijn.

E. C. HAMMAN.

Wellington, 22 Oct. 1884.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

ARDERNE & Co.,

Ontschepen nu ex "Wenonah" van NIEUW YORK:

Ruwe Dennehout Planken, 13 tot 16 Voet, 12 tot 20 Duim.

Geschaafde	do.,	do.,	do.
Klare	do., 1½ duims	do.,	do.
do.	do., 2 duims	do.,	do.

Darlingstraat.

Paarlsche Brand Assurantie en Trustmaatschappij.

ELFDE JAARLIJKSCHE

Algemeene Vergadering

BERIGT AAN DEELHEBBERS.

OVEREENKOMSTIG Artikel XVIII van de Acte deze Maatschappij geschiedt hierbij kennisgeving, dat de Elfde Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Aandeelhouders zal plaats hebben ten Kantore der Maatschappij, in het Gebouw der Westelijke Provincie Bank, te Paarl,

Op Zaturdag, 1 Nov. 1884,

'S VOORMIDDAGS TEN 10 URE,

ten einde van de Directeuren Rapport te ontvangen van de zaken der Maatschappij, voor het jaar eindigende 30 September 1884.

Voorts om drie Directeuren te kiezen in plaats van de Wel-Ed. Heeren Jacobus François Marais, Tobias Johannes Louw en Stephanus Jacobus van der Spuij, die volgens Art. 30 van de Acte aftreden, waarvan slechts twee herkiesbaar zijn en ook om twee Auditeuren te verkiezen in plaats van de Wel-Ed. heeren Hendrik Jacobus Hugo en Tielman Roos, T.zn., beiden herkiesbaar.

Op last van de Directie,
J. J. de VILLIERS, A.P.zn.,
Secretaris.

Gebouw der W. P. Bank,
Paarl, 10 October, 1884.

Lijst van Aandeelhouders

Albertijn, J J	Plessis, sr, B P du
Aling, R N	Plessis, jr, B P du
Auret, A P	Plessis, Joh J du
Basson, J H A	Plessis, Czn, J J du
Brink, Dan	Poel, S E van der
Booijsen, D G	Poel, J P H van der
Bolus, Harry	Poel, A J van der
Brink, L J	Proctor, J J
Beijers, P C	Retief, G A
Booijsen, Wed D J	Retief Ezn, wed P J
Bosman, J D	Retief, PJzn, J D
Bosman, P W	Retief, F J P
Basson, M Smuts	Retief, E G
Eksteen, Jacob	Richert, T B
Enslin, jun, J M	Rossouw, S P
Enslin, A zn, J H	Roubaix, P A J
Gie, jun, J C	Roex, Jzn, J J F le
Glasser, J C	Roux, wed P
Goosen, J P	Rossouw, P L
Herold, T J	Rossouw, jr, P L
Heineman, A L	Rossouw, J de V
Herbst, F A	Roos, sr, T
Hoffman, wed T S A	Roos, Eerw J
Harris, John	Roos, I A J
Hauman, J S	Roos, jr, J A J
Hofmeyr, J C	Roos, Tzn, T
Hofmeyr, Prof N J	Roex, P C le
Hugo, F J	Stamper, W F
Hugo, F J, P zn	Smuts, Dr. C P
Hugo, H J	Smuts, W J
Hugo, J F	Saunders, John
Hugo, G J	Spuij, Mzn, D J A v d
Horak, D G	Spuij, Mzn, H J v d
Hutchinson, G P	Spuij, Mzn, M J v d
Joubert, D zn., J S	Spuij, S J van der
Joubert, W A	Spuij, A D v d
Kriel, sen, J P	Steijtler, J J
Krijnauw, D A	Sharpe, Ed
Louw, M Smuts	Spuij, Dzn, H J v d
Lindenberg, F L	Thom, M C V
Louw, T J	Theron, wed S W
Leeuw, R J de	Theron, J P
Louw, J F	Theron, R F
Leonard, L	Toit, jr, G J du
Louw, C W	Theron, Tzn, J P
Louw, wed A J	Toit, S J du
Louw, wed H, WJzn	Toit, wed G J du
Louw, Azn, A J	Toit, M Smuts du
Louw, C L	Villiers, wed A P de
Louw, S M	Villiers, PJzn, P J de
Marais, J J, Azn	Villiers, APzn, J J de
Moll, C	Villiers, PJzn, J P de
Malherbe, sen, W D	Villiers, C C A de
Marais, D J	Villiers, J Horak de
Marais, E G	Villiers, J H de
Malan, DJzn, D J	Villiers, J F de
Marais, D C	Villiers, jr, P F de
Marais, Dzn, J S	Villiers, J N P de
Marais, Dzn, D F	Villiers, Jzn, J J de
Marais, Azn, D	Villiers, J R de
Marais, J F	Villiers, J E de
Marchand, B P J	Villiers, AMzn, J S de
Moll, P de V	Wahl, J C
Malan, J D	Wilmott, P G H
Nieuwhoud, J H	Wall, Eerw G v d
Plessis, J G du	Zeederberg, R A
Plessis, Eerw J H du	Zeederberg, MD, J R.
Pentz, J Fred	

RIEBEEKS-KASTEEL.

DE Heeren J. W. MOORREES & Co., Afslagers. Malmesbury, zijn gelast PER PUBLIEKE VEILING TE VERKOOPEN, op

ZATURDAG, 1 NOVEMBER,

Den geheelen Kostbaren HANDELSVOORRAAD, behoorende aan den Heer R. LAHN, en bestaande uit een Groot Assortiment ALGEMEENE HANDELSWAREN, insluitende Fijne Stoffen, Breekgoed, Specerijen, enz.

Alsook de LEVENDE HAVE, enz., bestaande uit Zes zeer prachtige Muilezels, vier Paarden, Nieuwen Togtwagen met Tent, Tuigen, Kar op Veren, twee Dubbel-loop Achterlaad Geweren, enz., enz., enz.

Verkooping te beginnen te RIEBEEKS-KASTEEL, te 9 uur vm. precies.

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER

KOSTBAAR VASTGOED,

VAATWERK, ENZ.,

Te Sir Lowry's Pas, nabij Somerset West.

IN DEN INSOLVENTEN BOEDEL VAN HENRY MORKEL.

DE Ondergeteekenden, Gezamenlijke Curatoren in dezen Boedel, zullen publiek doen verkoopen op

Vrijdag, 31 October, 1884,

TEN HALF 11 URE 'S MORGENS,

I. Die Welbekende en Eerste Klasse Plaats "KNORHOEK," met een groot en geriefelijk Woonhuis, een Molenhuis van drie Verdiepingen, Cottages en verscheidene andere Gebouwen er op, gelegen als boven, bijzonder geschikt voor Weideveld, zijnde groot over de 1,040 Morgen.

II. Zekeren Vrij-Eigendoms GROND, genaamd "Fortuintje," te zamen met "Elandskloof" en omliggenden Erfpachtgrond, gelegen als boven, groot te zamen over de 1,350 Morgen en meer algemeen bekend als "BROADLANDS."

De GEBOUWEN op dit Eigendom bestaan uit een geriefelijke Familiewoning, onder leijen Dak; Molenhuis (met Molengereedschap en benoodigdheden in goede werkende orde), Wijnkelder, enz., enz. Op dit Landgoed zijn een groot aantal Wijnstokken en Vruchtboomen aangeplant.

III. Die prachtige Erfpachtplaats bekend als "MYRTLE GROVE," gelegen als boven, in de nabijheid van den Grooten Caledonschen Weg, over de 240 Morgen groot, met omtrent 70,000 Wijnstokken er op aangeplant. De Gebouwen bestaan uit Woonhuis en Buitengebouwen.

IV. TWEE PERCEELEN GROND, gedeelte van het verdeelde Landgoed "Myrtle Grove," gemerkt Nos. 71 en 72.

Op bovengemelde Eigendommen staan uitgestrekte Bosschen Dennen, Eiken en Populieren, waaruit men gemakkelijk een kleine fortuin maken kan. De Sir Lowry's Rivier, een fraaije Stroom uitmuntend Water, loopt over deze Eigendommen, een groot gedeelte waarvan gemakkelijk onder besproeijing kan gebragt worden.

Verder zal Verkocht worden het LOSGOED,

Bestaande uit Karren, Wagens, een paar Paarden, 8 Stukvaten, 6 Gistkuipen, Vaten, Wijnpomp, Boerderijgereedschap, enz., enz.

N.B.— e Verkooping zal beginnen met de plaats "Knorhoek," om half 11 uur.

LIBERALE BONUS.

G. W. STEYTLER, F. J. BROERS, } Gez. Curatoren.

De Heeren MADER & Co., Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE Ondergeteekende, behoorlijk gelast door den Executeur Testamentair in den Boedel van wijlen den WelEdelen heer Jacobus N. L. Redelinghuis, Sen., zal Publiek verkoopen op

Vrijdag, 31sten October eerstk.,

Een-achtste Aandeel in de Plaats Wittedrift,

Gelegen aan de VERLOREN VLEI, district Piquetberg.

Alsmede de Losse Goederen, bestaande uit:—

10 Beesten, 6 Paarden, 14 Schapen, 4 Struisvogels, 2 Geweren, 1 Halfaam, 1 Zadel en Toom, 2 Zadelzakken, 1 Cupboard, 2 Bijennesten, 2 Sofas, 6 Stoelen, 2 Tafels, 1 Kleederkast, 1 Klok, 1 Worstmachine, 1 Waschtafel, 1 IJzeren Ledekant, 1 Lamp, 1 Verrekijker, 1 Aambeeld, Gebreide Beestenvellen, Een lot Timmermans Gereedschap, 1 Zeilkrib, 1 Zadelmakers Bank, Een lot Zweepstokken, 2 Karren, 1 Stel Tuigen, 1 Aambeeld, 1 Blaasbalg, Een lot Smidshamers, 1 Schepel en een lot van Glas- en Aardewerk.

Crediet, Bonus, Ververschingen, en eene aangename Trip naar de Verlorenvlei.

EMIL H. van NOORDEN,
AFSLAGER.

Vendu-Kantoor, Piquetberg, 26 Sept. 1884.

HOLLANDSCHE MEDICIJNEN.

DE Heeren J. T. POCOCK & Co. maken aan hunne Vrienden, de Winkeliers en anderen over de geheele Kolonie bekend, dat zij de prijzen hunner welbekende Echte Hollandsche Medicijnen tot 5 Shillings per Dosijn verminderd hebben, en alle andere artikelen onderhevig zijn aan een gelijke vermindering.

LIBERAAL DISCONTO voor CONTANTE KOOPERS.

ALLE ORDERS ZULLEN STIPT UITGEVOERD WORDEN.

J. T. POCOCK & CO.,
6 KORTEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

In den Insolventen Boedel van PAUL ANDRIES DU TOIT.

DE Ondergeteekende zal Publiek doen Verkoopen in bovengemelden Boedel,

Op Dingsdag, 4 Nov. a.s.,

Den OOGST en LEVENDE HAVE tot denzelven behoorende.

EMILE H. van NOORDEN,
Provisioneel Trustee.

Vendu-kantoor, Piquetberg,
24 October 1884.

IN DEN INSOLVENTEN BOEDEL VAN

ELIAS SCHENK, SARON.

DE Ondergeteekende, in zijne betrekking als Trustee in den voormelden Boedel, zal Publiek laten Verkoopen

Op Donderdag, den 6den November,

Alle Goederen tot voormelden Boedel behoorende.

M. S. van der BIJL,
Eenig Trustee.

Vendu-kantoor, Piquetberg,
25 October 1884.

EMILE H. VAN NOORDEN, AFSLAGER

MILLS & GRILL,

21, STRANDSTRAAT,

Hebben net ontscheept en in voorraad, de volgende Goederen,

DIE zij Verkoopen tegen zeer Lage Prijzen om plaats te maken voor den *NIEUWEN VOORRAAD*, die binnen kort verwacht wordt:—

PORCELEINWAREN; PARAFINE KAARSEN, 12, 14 en 16 oz.; WITLOOD en ROODLOOD, in Blikken; RAAUWE en GEKOOKTE LIJNZAADOLIE, in Blikken; ZINK; LOODWIT VERF; DRAADNAGELS, en een Groot en Verscheiden Assortiment ALGEMEENE ZACHTE GOEDEREN, voornamelijk een groot en verscheiden assortiment NIEUWE DRESS-STOFFEN.

Zij hebben ook in VOORRAAD Groote Bezendingen

Zwitsersch Borduurwerk en Fancy Goederen
Uelzener (Duitsch) Bier, schoon, helder en mousseerend
Zijden Builgaas voor Molenaars, enz., enz., enz.

CALVINIA.

Belangrijke Publieke Verkooping

TE CALVINIA.

In den Insolventen Boedel van J. ROSENBLATT & Co.

DE Ondergeteekenden, behoorlijk daartoe gemagtigd, zullen publiek doen verkoopen

Op Woensdag, 26 Nov. 1884,

EN INDIEN NOODIG OOK DEN VOLGENDEN DAG,

TEN DORPE CALVINIA,

Het volgende Vastgoed:

I. Het ERF en de Gebouwen daaropstaande, gelegen ten Dorpe *Calvinia*, vroeger gebruikt als een Handelsbezigheid door de Insolventen. Dit Eigendom is niet alleen geschikt voor een bloeijende Bezigheid, alwaar deze voor jaren werd voortgezet, maar heeft ook een aangename Woning naast dezelve. Daar dit Eigendom zoo goed bekend is, zal het onnoodig wezen verder er over uit te weiden.

II. Een ERF met Gebouwen daarop, vroeger bewoond door den Civielen Commissaris, den heer J. C. Faure. Het heeft een nette Woning daarop, en is juist geschikt voor iemand die een aangename en stille Woning hebben wil.

VERDER, LOSGOED:

De geheele Winkelvoorraad, zooals Klaargemaakte Kleederen, Stevels, Schoenen, Linnen, Voerchitz, Koffij, Suiker, Zadels, Toomen, enz., enz.

OOK:

1 Span extra nieuwe Tuigen, 1 paar nieuwe Achtertuigen, Zweepstokken 1 prachtige Waggonette, Wolzakken, Streepzakken, enz., enz.

VERDER

Zal een menigte andere Goederen ZONDER RESERVE worden opgeveild, te veel om te melden.

Bonus! Bonus! zal gegeven worden.

Vrienden van Calvinia, verliest deze kans niet, want voor ieder is er wat.

W. R. BALL, P. G. WEGE, } Gezamenlijke Curatoren.

Calvinia, 27 Sept. 1884.

PAARLSCHE
Brandassurantie & Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN EEN

Kostbaar Erf, Vaatwerk,

WIJNEN, ENZ.,

AAN DE PAARL!

In den Insolventen Boedel van ISAAC JOHANNES ROSSOUW.

OP VRIJDAG, 31 OCT. 1884,

Precies ten 10 ure 's Morgens,

ZULLEN de Ondergeteekenden Publiek doen Verkoopen:—

I. VASTGOED:—Zeker Stuk Eigendoms Land met een Gebouw daarop (vroeger de Oude Gouvernementsschool) verdeeld in twee Nette Huurhuizen, alles in de beste orde.

2. LOSGOED:—1 Vijf-Legger Stukvat, 8 Kleine Stukvaten, 3 Leggers, 6 Okshoofden, Trechters, Vlootjes, Kranen, Emmers, Balies, Azijn, Vaten, 14 Leggers Ouden Wijn, 95 Gallons Brandewijn, 1 Legger Azijn, Bottels, Manden, enz. Alsook de gewone Verscheidenheid HUISRAAD en de Uitstaande Schulden.

Bonus! Bonus!!

J. F. P. PEROLD,
J. J. de VILLIERS, A.P.zn.
Gez. Curatoren.

PAARLSCHE
Brandassurantie en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBAAR

VAST- EN LOSGOED,

Te Franschhoek.

In den Insolventen Boedel van Johannes Stephanus Hauman, E.C.zoon.

Op Donderdag, 6 Nov. 1884,

Zal de ondergeteekende Publiek doen Verkoopen op de Plaats zelve,

I. VASTGOED:

De Kostbare Wijn- en Zaaiplaats "LA TERRE DE LUC,"

Gelegen te Franschhoek, in de onmiddelijke nabijheid van de Stokerij, beplant met een fraaijen en uitgezochten Wijngaard, groot omtrent 60,000 stokken, meest allen jong, eene groote hoeveelheid Vruchtboomen, uitgebreide Zaailanden, uitmuntende Veeweiden met volop loopend water. De Gebouwen bevatten Woonhuis, Wijnkelder en Buitenvertrekken.

II. LOSGOED:

Vaatwerk, Brandewijnketel, Emmers, Trechters, Kranen, Ploegen, Eggen, Boerderijgereedschap, 1 Paar Tuigen, 1 Open Kar, 2 Jonge Paarden, de gewone verscheidenheid Huisraad, enz., enz.

J. J. de VILLIERS, A.P.Zoon,
Eenig Curator.

PAARDEN TE KOOP.

WEGENS Veranderingen in de schikkingen voor het hijschen aan de Verlenging van den Zeebreker, zijn

ACHT PAARDEN

die aan de Tafelbaaijsche Havenwerken gebezigd waren, TE KOOP. Ze zijn gezond en in uitmuntende conditie en bestaan uit:—

2 Bruine en 2 Donkerbruine Hengsten
1 Bruine, 1 Donkerbruine, 1 Vos en 1 Schimmel Ruin.

Ze kunnen bezigtigd worden op aanzoek aan de Havenwerken.

Op last,

JNO. SAUNDERS,
Secretaris.

Kantoor der
Tafelbaaijsche Havencommissie,
22sten October 1884.

BOKWAGEN.

DE Heeren J. J. HOFMEYR & ZOON zullen op de Verkooping in den Boedel van wijlen den heer J. A. Laubscher Sr., in de **Dorpstraat**, op Morgen, Woensdag, opveilen,

EEN NIEUWEN BOKWAGEN,

de aandacht van Koopers waardig.

KENNISGEVING.

DE "TIMES OF NATAL," komt dagelijks uit in PIETERMARITZBURG, de Hoofdstad, en is het voornaamste Nieuwsblad in de Kolonie. Een debiet hebbende in de Transvaal, den Vrijstaat, en onder de blanke bevolking van Zululand en Basutoland, is dit blad uitstekend voor Adverteerders. Om haar binnen het bereik van alle klassen te brengen is de prijs van deze courant verminderd tot op Een Penny (postgeld vrij binnen de Kolonie). Eigenaren VAUZE SLATTER & Co., Drukkers, kantoor van de "Times of Natal" en "Gouvernements Gazette," Kerkstraat, Pietermaritzburg

Westelijke Provincie Bank,
PAARL.

Nominaal Kapitaal, ... £50,000
Opbetaald Kapitaal 30,000
Reservefonds, ... 26,000

DIRECTEUREN:
De WelEd. Heer J. J. PROCTOR, LWV., Voorz.
— CONSTANT WAHL, Jr.
— M. C. V. THOM.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.zn.
— T. ROOS, Sr.
— D. G. HORAK.
— J. R. DE VILLIERS.
— P. J. DE VILLIERS, P.J.zoon.
— D. P. DU PLESSIS.

Malmesbury Tak.
B. WEHMAR, Bestuurder.

Montagu Tak.
P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschap te Kaapstad.
DE KAAP DE GOEDE HOOP BANK (BEPERKT)

De Bank geeft renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde wissels en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen op Dingsdags en Vrijdags te 10 v.m. om over disconto te beslissen

B. P. DU PLESSIS, Jr., Kassier.

VERKOOPINGEN.

„ 28.—Kaapstad, Bouwperceelen, in den boedel van wijlen den WelEd. heer C. L. Wicht,—G. H. Moller, Afslager.
„ 29.—Bidouw, dist. Clanwilliam, Levende Have, Losse Goederen, enz., van W. P. B. Lubbe, Sr.,—D. J. A. van Zijl, Afslager.
„ 29.—Voorste Bosjesveld, afd. Worcester, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen den heer N. J. D. van Schalkwijk, F. L. Lindenberg & Co., Afslagers.
„ 30.—Wellington, Paarden en Ezels, van E. C. Hamman,—J. Fred. Pentz & Co., Afslagers.
„ 31.—Sir Lowry's Pas, nabij Somerset West, Vastgoed, Vaatwerk, enz., in den insolv. boedel van H. Morkel,—Mader & Co., Afslagers.
Nov 1.—Riebeekskasteel, Handelsvoorraad, Levende Have, enz.,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.
„ 5.—Tweefontein, nabij Worcester, Levende Have, Losse Goederen, enz., van mej. de Wed. P. J. Meiring,—J. J. Theron, Afslager.
„ 7.—Driehoek, dist. Clanwilliam, Levende Have, Losse Goederen, enz., van T. E. Smit en G. J. C. van Wijk,—D. J. A. van Zijl Afslager.
„ 26.—Calvinia, Vaste en Losse Goederen, enz., in den insolv. boedel van J. Rozenblatt & C.

GEDOOPT.

In de Nieuwe Ned. Geref. Kerk op Woensdag, den 22sten October, door den Wel-Eerw. Heer A. D. Luckhoff, eene dochter van den heer Stephanus van Hoetingh Baard, met name Elizabeth Maria Cornelia Victor; eene dochter van den heer Charles Hendrik Michiel Smith, met name Anna Johanna.

MARKTPRIJZEN.

Van 25 en 27 October, 1884.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud.	0	4	0	—	0	10	5
Boter, per lb.	0	1	7	—	0	1	10
Beet, per bos.	0	0	1½	—	0	0	1½
Bloemkool, per stuk	0	0	2	—	0	0	2
Eijeren, per 100	0	7	0	—	0	8	6
Eenden, per stuk	0	2	6	—	0	2	9
Groene Uijen, per bs.	0	0	1	—	0	0	1¼
Garst, per mud.	0	7	0	—	0	7	0
Groene Erwten, per mud	0	5	0	—	0	6	9
Ganzen, per stuk	0	3	1	—	0	3	1
Haverg, pr. 100 lb.	0	1	1	—	0	2	0
Hoenders, per stuk	0	1	9	—	0	2	0
Kool, per stuk	0	0	1	—	0	0	1½
Loquarts, per 100	0	0	7	—	0	0	8½
Mielies per mud	1	1	5	—	1	1	5
Pompoenen, per stuk	0	0	4	—	0	0	9
Rapen per bos.	0	0	1	—	0	0	1
Speenvarkens,	0	4	9	—	0	4	9
Uijen, per 3 bus.	1	4	0	—	1	7	6
Wortelen, per bos	0	0	1	—	0	0	1

Zaturdag, 25 October, 12 Wagens en 61 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 25 en 27 October, 1884.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Boter, per lb.	0	1	3	—	0	1	9
Beet, per bos	0	0	1½	—	0	0	2
Beestevleesch, per lb.	0	0	2½	—	0	0	6¼
Eijeren, per 100	0	6	6	—	0	8	6
Eenden, per stuk	0	2	3	—	0	2	7
Gov. Uijen per bs.	0	0	1½	—	0	0	1½
Guavas, per 100	0	6	3	—	0	6	3
Ganzen, per stuk	0	3	11	—	0	3	11
Groene Boonen,	0	18	0	—	1	1	0
Groene Erwten	0	6	0	—	0	7	6
Hoenders, per stuk	0	1	6	—	0	2	9
Kool, per stuk	0	0	0½	—	0	0	2½
Klappers, per stuk	0	0	2½	—	0	0	2½
Limoenen, per 100	0	4	1	—	0	12	7
Loquarts, per 100	0	0	2½	—	0	0	7½
Makouwen per stuk	0	3	2	—	0	3	5
Pisangs, per 100	0	5	3	—	0	6	9
Speenvarkens,	0	4	3	—	0	5	0
Wortelen, per bos	0	0	0½	—	0	0	1
Zuurlimoenen,	0	3	7	—	0	4	6

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 28 OCTOBER 1884.

REGT EN ONREGT.

ZEER onlangs kwam ons een Engelsch blad van den laatsten tijd ter hand, waarin nadere berigten over zekere gruwelen die in de Stille Zuidzee plaats zullen hebben. Wij bedoelen den menschenroof die ten behoeve der Britsche Kolonisten in Australië en, schijnt het, vooral in Queensland gepleegd wordt. Volgens hetgeen in het blad in kwestie, op gezag van iemand die met de zaak persoonlijk bekend was en er aan deel had genomen, vermeld wordt, zijn er veertig schoeners die tot geen ander doel de zee bevaren dan om overal aan de eilanden aan te gaan en er arbeiders te halen. Niet allen die met dit bedrijf zich bezig houden gaan even ver in het plegen van onregt. Dat echter, als het ontbreekt aan hen die vrijwillig aan boord gaan, velen zich niet ontzien om hetzij door middel van overeenkomsten met opperhoofden, hetzij door louter geweld zich het noodige aantal lieden te verschaffen, en dat daarbij gruwelen gepleegd worden die aan de ergste verhalen omtrent den Afrikaanschen slavenhandel herinneren, dat wordt ten stelligste verzekerd. Een geval wordt aangehaald van drie inboorlingen die, door een opperhoofd als bruikbare arbeiders aan boord geleverd, krankzinnig bleken te zijn, last gaven, en hierom eenvoudig doodgeschoten werden. Dit leidde tot een aanklagt tegen eenigen van de bemanning van het schip waar zij op vervoerd waren, en de zaak kwam voor een Queenslandsche jury; maar deze sprak alle beschuldigden vrij, op een na die zij aan de genade van den regter aanbeval; en toen deze ook dien eenen met een waarschuwing wegzond, erkende het publiek dat die handelwijs in zoo ver geregtvaardigd was als men den man die schuldig was verklaard niets erger ten laste kon leggen, dan wat ook door zijn medebeschuldigden gepleegd was.

Het was onder den indruk van dergelijke berigten dat namens het blad een Queenslandsch Eerste Minister, de heer McIlwraith, bezocht en ondervraagd of, zoo als thans Hollandsche bladen het noemen, "geïnterviewd" werd. De eerste vragen betroffen de Naturellen van Queensland zelf. Was het waar dat dezen hetzij als honden neergeschoten, hetzij door brandewijn verdierlijkt en uitgeroeid werden? Was het waar dat hun vrouwen van den kant der Europésche Kolonisten aan de grofste beleedigingen bloot stonden? Wat bedoelt gij met beleedigingen? vroeg op zijn beurt de Minister. Weet gij niet dat de ordentelijkste inboorling van Australië zijn vrouw of dochter voor een shilling of sixpence prijs geeft? Brandewijn brengt de inboorlingen niet om, maar het is hun eigen onverbeterlijke aard die hen ten verderve doemt. Behandel een inboorling vriendelijk, geef hem al wat gij zelf hebt, kleed hem ordentelijk aan, en weldra zult gij hem zijn plunje zien weggooijen, uit voorliefde voor zijn barbaarsche leven van weleer naar het bosch ijlen, en ten gevolge dier plotselinge verandering van leefwijze aan de tering sterven. Daarna bragt de krantenman de arbeiders ter sprake die, zoo als wij steeds zagen, van elders worden aangevoerd. De Minister ontkende dat er zooveel waren als men zeide, en verzekerde—in strijd met hetgeen elders verhaald wordt,—dat men ze ordentelijk behandelde. Wat hij echter verder meldde is de sleutel van hetgeen, in de oogen van onzen vroegeren Gouverneur, het geheim der zaak zou zijn geweest. Hoe kan men gelooven, vroeg eenmaal Sir Bartle Frere in een dépêche aan de Rijksregering waarin hij de zaak der Kolonisten van Z.Afrika bepleitte, dat zij die Britsche beschaving deelachtig zijn en Britsche begrippen van menschelijkheid koesteren, na het passeren der linie die wreedaards worden waar een groot deel van het Engelsche publiek de Kolonisten voor houdt? Zonder zijn mede-Kolonisten de Queenslanders van wreedheid te beschuldigen, geeft toch de heer McIlwraith in zeker opzigt een antwoord op die vraag. Men voert, zeide hij, arbeiders uit de eilanden in omdat men met de Engelsche arbeiders niets weet aan te vangen. Dezen, als zij bij suikerplanters in dienst zijn, gaan geregeld, als de suikeroogst in is en het werk geen uitstel kan lijden, tot een werkstaking over waarbij zij 400 percent eischen. Dat doen de lieden van de eilanden niet, en daarom zoekt men dezen te bekomen.

Dat menschenroof onregt is, wie zal dit ontkennen? Maar is het regt, in arbeiders die voor loon werken, tot werkstakingen als die van Queensland hun toevlugt te nemen? In onze oogen niet, en wij gelooven dat onze lezers het in dit opzigt met ons een zullen zijn. Toch beperken werkstakingen zich niet tot landen als Queensland. Zij zijn daar gevaarlijker dan in Europésche landen, waar de bevolking digt en ten gevolge daarvan de overheid meer bij magte is om terstond op de plek te zijn en haar gezag te laten gelden, en waar tevens ander arbeidsvolk zich ligter laat aanschaffen. Toch weet men welk bezwaar ook in Europa de arbeidskwestie geeft, en welke strekkingen er bij den arbeidersstand bestaan om die plaatsen aan het gastmaal des levens in te nemen die, volgens de uitdrukking van een jeugdig Franschman in ons vorig nommer meêgedeeld, thans in hun oogen door tafelschuimers bezet worden. Wat het is wat die strekkingen in Europa in deze eeuw een kracht geeft die zij vroeger misten, dat is een vraag van zulk een gewigt en waar zooveel teedere zaken meê zamenhangen, dat wij ons aan geen beantwoording durven wagen. Dit echter is duidelijk dat waar toestanden als die in Queensland heerschen, de gang der dingen van dien aard is dat de oude begrippen van regt en onregt zich moeten verduisteren; en is het anders in Europa? Weet men daar waar zich aan te houden? Wordt men niet ook daar weggesleept door dien drang der feiten die de democratische beginselen zelfs tegen den wil hunner vroegere voorstanders der zege verschaft, en uiteindelijk op de maatschappelijke toestanden zich evenzeer als op die van het staatswezen zal doen gevoelen?

Waartoe, zal men vragen, in een voor Afrikaners geschreven blad over Queensland en Europa uitgeweid? Die vraag zal echter niet ligt door geregelde lezers van ons blad gesteld worden. Zij weten dat in Z. Afrika, zoo men slechts wil, betere toestanden te scheppen zijn dan elders heerschen, maar zij weten tevens dat door hen die hetzij op aangeleerde regtsdenkbeelden doordraven zonder ooit een blik in het wezen der dingen te doen, hetzij tegen de Afrikaners als zoodanig een haat en minachting koesteren die hun de oogen verblinden, al hun best doen om die ontwikkeling der zaken tegen te gaan die de Kolonisten van Z. Afrika tot een groot en gelukkig volk kan maken. Wij willen het onregt door de Engelsche Kolonisten van Queensland tegenover weerlooze bewoners van verre eilanden gepleegd evenmin uit de hoogte en met bitterheid veroordeelen als vergoelijken, maar wij willen er op wijzen als op een duidelijk blijk waar men toe komt als de maatschappij uit de voegen wijkt en het eene onregt dat als feit niet geweerd kan worden, het andere brengt. Volmaaktheid is op zichzelve niet alleen niet te verwezenlijken maar niet eenmaal met gedachten te bereiken, en dragelijke maatschappelijke toestanden worden niet door toepassing van regtsbeginselen geschapen, maar zijn integendeel zelve de hoofdbronnen waar regtsbeginselen uit afgeleid moeten worden. Dat de Kolonisten-maatschappij van Z. Afrika in staat zij om in het belang van haar eigen toestanden en haar eigen regt werkzaam te zijn, dat is het wat wij eischen, en waarom wij de leer van hen veroordeelen die verlangen dat eene Engelsche Kolonie, al zijn haar toestanden geheel anders dan die van Engeland, volgens Engelsch instinct of volksgeweten moet beheerd worden. Het geldt hier geen strijd tusschen Engelsch en Hollandsch-Afrikaansch, hoewel ongetwijfeld het feit dat er hier twee nationaliteiten met eigen zienswijzen bestaan, het eendragtiglijk zoeken naar het regte pad hier moeijelijker maakt dan het elders is. Het geldt het belang der Kolonisten als zoo lang, om het even tot welken landaard zij behooren; en dat men in der Britsche zoowel als republikeinsche vlag vrijheid moge hebben om dit belang naar eisch te behartigen, dat moet de wensch zijn van ieder die het wel meent met Z Afrika.

DEMONSTRATIES.

OF de brief uit Schotland, een berigt inhoudende dat men hier reeds drie weken geleden per telegram vernomen had, een behoorlijke aanleiding was om aan de Paarl een demonstratie als die van gisteren uit te lokken, dat is een vraag die zelfs door regtgeaarde Afrikaners op meer dan een wijze kan beantwoord worden. Dat echter demonstraties der Afrikaner partij ten opzigte van de thans aanhangige zaken, op zich zelve veeleer goed dan kwaad kunnen, daaraan is, onzes inziens, geen twijfel. Volgens de *Cape Times* is de Paarlsche demonstratie "verachtelijk", maar behoeft men er daarom geen booze gevolgen van te verwachten omdat de drijvers aan de Paarl per slot van rekening net hetzelfde willen als zij die door hen met den naam van "jingo's" bestempeld worden, nl. dat de Koloniale Regering verlof bekome om Bechuanaland aan te hechten. Onze reden om demonstraties niet te verachten, is dat de Koloniale Regering wel stappen tot aanhechting van Bechuanaland nemen en daarbij op den steun der Kolonisten rekenen kan, maar alleen op ééne voorwaarde: dat men haar vrijlaat om, als Harer Majesteit's Regering in de voornaamste Britsche bezitting van Zuid Afrika, de zaken van Bechuanaland zoo te regelen als zij volgens haar geweten, en met het oog op het landsbelang, behoorlijk en regt acht. In zulk een zaak te handelen naar instructies haar door Harer Majesteit's raadslieden in Engeland gegeven, dat kan zij niet zonder haar karakter van een Regering te verliezen die aan het Koloniale Parlement verantwoordelijk is. Overleg met de Rijksregering is daardoor niet uitgesloten, maar het doel der Regering mag geen ander zijn dan om de zaken van Bechuanaland zoo te schikken als de belangen der Kolonisten waar zij voor optreedt vereischen; en zoo de Kolonisten door demonstraties als die aan de Paarl hare handen tot bereiking van dit doel sterken, dan is dit voor de Rijksregering zoowel als voor haar zelve gewenscht. Voor haar zelve omdat zij de omstandigheden des lands en den geest des volks wel doorziet, maar in hare onderhandelingen met de Rijksregering feiten noodig heeft die zij als bewijzen kan aanvoeren dat hare inzigten juist zijn. Voor de Rijksregering omdat deze, door Sir Thomas Scanlen misleid en door allerlei omstandigheden in een positie gebragt waarin de regeling der zaken van Bechuanaland haar bezwaar geeft, tegenover betweters en jingo's in Engeland zich des te beter kan laten gelden, naarmate het duidelijker wordt wat de Koloniale Regering, door de Koloniale bevolking gesteund, regt heeft te eischen. De Rijksregering wil de troepen in de Zulu Reserve verminderen, en in Basutoland bezigt zij zoo weinig middelen om zich te laten gelden dat haar gezag, zoo als het door Kol. Clarke geoefend wordt, althans niet meer in het land beteekent dan hetgeen de Kolonie sedert het einde van den Basuto oorlog er voerde. Moet men dit nu, zoo als menig jingo-blad doet, opvatten als een bewijs dat zij zich om Z. Afrika niet bekommert, en het Britsche gezag van hier wil terugtrekken? Wij voor ons zien geenerlei reden om dit te gelooven, en wij zijn veeleer overtuigd dat de heer Gladstone en Lord Derby, terwijl zij zich geen inbreuk op de Londensche Conventie laten welgevallen, toch van oordeel zijn dat het belang des Rijks zoowel als dat van Z. Afrika meêbrengt dat de Kolonisten in ruimsten zin, de vrijheid hebben in de zaken des lands naar eigen inzien te handelen. Wat Lord Derby van de Basuto's in de laatste tijden gezien heeft, moet hem overtuigen dat hij ten volle gelijk had met te meenen dat zij geen bescherming van Engeland verdienen. Dat de Naturellen aan de Maloppo één pot nat zijn met hun broeders aan boven-Oranjerivier, dat bevroedt hij ongetwijfeld. Zoodra het denkbeeld veld wint dat het Engelands pligt en belang is om met de Europésche bevolking van Z. Afrika, zonder bezwaar voor de Britsche belastingbetalers, zamen te werken in plaats van met groote kosten een troep barbaren tegen den natuurlijken vooruitgang van het Europésche en koloniserende ras te beschermen, zullen die anti-Britsche strekkingen waar men hier zoo veel over hoort van zelf afnemen, en zal, deels onmiddellijk onder de Britsche vlag, deels in hartelijke overeenstemming met de Britsche Regering en de groote natie die zij bestuurt en vertegenwoordigt, de bloei der Europésche volkplantingen in Z. Afrika zoo zeer herleven en toenemen, dat het edelste deel der Britsche natie weldra met voldoening en trots zal kunnen zien op hetgeen hier tot stand wordt gebragt.

'T EEN EN ANDER.

SCHOON er hier van Regeringswege nog slechts voorbereidende maatregelen tot het oprigten van een Departement van Landbouw ontworpen worden, denkt men in het Westen den wijnbouw, in het Oosten de wolteelt door gemeenschappelijke handeling te bevorderen, en tevens zijn er enkele Kolonisten die het zich ten levensdoel schijnen te stellen om nieuwe takken van Koloniale nijverheid in het leven te roepen. Reeds meermalen noemden wij den heer S. Cawood als iemand die in Z. Afrika voor katoenbouw ijvert, en wiens bemoeijingen thans eindelijk op prijs schijnen gesteld te worden. Bekomt men hier een Departement van Landbouw, dan gelooven wij dat het wenschelijk zal zijn om het reeds zeer vroeg een onderzoek te laten instellen wat er in onze Koloniale toestanden voor en tegen den katoenbouw pleit, en welke veranderingen er noodig zijn om hem hier even goed te doen slagen als omstreeks het midden der eeuw in de Zuidelijke Staten van Noord Amerika, en iets later in Egypte.

Uit "Christelijke liefde" wil het *Volksblad* ons terugbrengen van de dwaling, door ons begaan toen wij beweerden dat het, met van het ondernemen van een onregtvaardigen oorlog door de Kolonie tegen de Basuto's te gewagen, boerenbedriegerij pleegde. Hiertoe bedient het zich van aanhalingen van hetgeen in 1880 in ons blad en in het *Volksblad* zelf, onder de redactie die het toen had, verschenen is, ten betooge van wat? Dat de oorlog daarin als onregtvaardig werd gebrandmerkt? Volstrekt niet. De aanhalingen toonen dat door beide bladen, schoon in die dagen het eene tegen en het andere voor het Ministerie Sprigg was, het ontstaan van den oorlog juist zoo opgevat werd als thans door ons. Maar, zegt het *Volksblad*, kan men "ons dan verklaren hoe het gekomen is dat de Basuto oorlog altijd door het gansche land een 'onregtvaardige oorlog' genoemd is?" Wat de reden is dat velen den oorlog onregtvaardig noemden, dat hebben wij in ons artikel over "boerenbedriegerij" wel degelijk verklaard, en het is onze schuld niet als dit weder een der vele zaken is die door het *Volksblad* niet begrepen worden. Wij schreven trouwens ons artikel niet om gezegd blad "teregt te brengen", maar louter om dat gedeelte van het publiek te waarschuwen dat tegen boerenbedriegerij niet in allen deele verzekerd is.

Van den Hoofd-inspecteur van den Accijns hebben wij in dank een exemplaar der accijns-regulaties bekomen die tot dus ver verschenen zijn, en waarvan wij steeds bij haar verschijnen in de *Gouvernements Gazette* de hoofdpunten hebben meêgedeeld, zoo dikwijls zij zaken betroffen die voor het Hollandsch lezend publiek van belang waren. Zij zijn in het Engelsch, maar er is, in Engelsch en Hollandsch, een blaadje bijgevoegd met "instructies voor wijnboeren met betrekking tot den accijns"; en schoon wij niet twijfelen of die instructies, waar de wijnboer die zijn eigen wijn verstookt duidelijk uit zien kan wat onder de Accijnswet zijn verpligtingen zijn, zullen van Regeringswege overal in de wijndistricten verspreid worden, gelooven wij toch geen kwaad te doen met ze terstond in ons blad op te nemen.

Schoon wij geen specialiteit van schrijven over vuilziekte maken, kunnen wij toch niet nalaten om op te merken dat het gebeurde met het hospitaal te Willowmore ten behoeve van lijders aan die ziekte opgerigt, toont dat de bestaande wetten over de zaak niet naar eisch werken. De Regering kan voor het hospitaal geen bijdrage geven, maar schrijft aan het Gemeentebestuur dat het de kosten door een buitengewone belasting kan dekken. Het Gemeentebestuur acht het raadzamer om het hospitaal op te heffen, en wel omdat van de twaalf lijders die er verpleegd worden, slechts twee uit de gemeente zelve en de rest van buiten zijn. Nu is het duidelijk dat men lijders aan de ziekte in kwestie meer ten behoeve van het publiek dan om hunnentwille verpleegt; maar dat de vertegenwoordigers der gemeente Willowmore er voor bedanken om op haar kosten lieden te laten verplegen die voor vijf zesde wel in de afdeeling maar niet in de gemeente zelve thuis zijn, dat is zeer natuurlijk. Nu de heer Saul Solomon geen parlementslid meer is, zal het minder bezwaar dan vroeger inhebben om een afdoende Wet tot bedwang dier ellendige ziekte door het Parlement te krijgen.

HISTORISCH OVERZIGT.

De tijd sedert het verschijnen van ons vorig overzigt verloopen, is hier te lande een van geen geringe spanning geweest, en zelfs nu is de toekomst nog alles behalve helder. Het is steeds die ellendige zaak van Bechuanaland die bezwaar geeft. In ons vorig berigt konden wij nog vermelden dat de Transvaalsche Regering hare proclamatie omtrent de aanhechting van Bechuanaland had ingetrokken. Volgens een berigt in het *Volksblad*, dat blijkbaar zijn inlichtingen van Gouvernementshuis heeft, is dit het gevolg van een telegram door den Hoogen Commissaris, namens Lord Derby, aan President Kruger gezonden. De President had tweemaal regtstreeks aan Lord Derby getelegrafeerd, eerst om kennis van zijn aanhechtingsproclamatie en hare aanleiding te geven, de tweede maal om over het uitblijven van antwoord te klagen en op het dringend karakter der zaak te wijzen. Die telegrammen zijn openlijk bekend gesteld, zamen met een uitvoerige depeche over de zaak, op 1 dezer naar den Engelschen Minister van Kolonien verzonden. Van het telegram aan Sir H. Robinson wist welligt de Volksraad, die de zaak der aanhechting met gesloten deuren behandeld heeft, maar niet het publiek voordat, zeer onlangs, het *Volksblad* er melding van maakte. De proclamatie waarbij de aanhechting werd ingetrokken was zoo gesteld dat er geen zinspeling op een teregtwijzing door de Britsche Regering in gemaakt werd, en in de Koloniale dagbladpers ontbrak het niet aan hatelijke aanmerkingen op de bewoordingen er van, maar er was geen twijfel aan of een groot bezwaar was er door uit den weg geruimd.

Met de intrekkings-proclamatie was echter de kwestie van Bechuanaland niet afgedaan. Eenigen tijd later kwamen er berigten uit Land Gosen over de verschijning van Ds. Du Toit, den Specialen Commissaris door de Transvaalsche Regering tot inlijving des lands bij de Republiek gezonden. Zijn Eerw. bleek met groote toejuichingen door de Vrijwilligers en hun aanvoerders ontvangen te zijn, en ook bij de Bechuana-hoofden, waarvan Montsioa vijftien in plaats van tien plaatsen voor zijn volk zou bekomen, een goed onthaal te hebben gevonden; en het hijschen der Transvaalsche vierkleur had met veel plegtigheid plaats. Waarschijnlijk staat het hiermede in verband dat aan den heer Van Niekerk, Administrateur van Stellaland volgens overeenkomst met den Britschen Commissaris Rhodes, een petitie tot aanhechting des lands aan de Republiek gezonden werd, door niet minder dan 357 Stellanders geteekend. De heer Van Niekerk en de verdere bewindslieden gaven echter ten antwoord dat van zoo iets geen spraak kon zijn, zoolang niet de Kolonie beslist had omtrent die annexatie des lands waar de Stellalanders vroeger om gevraagd hadden; en er loopt een gerucht dat thans van wege President Kruger moeite wordt gedaan om ook de mannen van Land Gosen, nu hun inlijving bij de Republiek opgeheven is, tot het zenden van een verzoek om annexatie aan de Kaapkolonie te bewegen.

Zoo als de zaken thans staan schijnt zulk een annexatie ongetwijfeld de beste oplossing der Bechuanakwestie, en de Kaapsche Regering is wel niet gemagtigd hiertoe over te gaan, maar zou toch ongetwijfeld, als zij er voorloopige maatregelen toe nam, bij het Parlement bijval vinden. Maar wat geeft hier bezwaar? Het streven van hen die de zaken van Land Gosen zoo willen laten regelen dat de zoogenaamde vrijbuiters, met andere woorden de vrijwilligers die door een verdrag, met de Bechuana-hoofden lang vóór de afkondiging van het Protectoraat gesloten, regt op land in hun gebied hadden, en die sedert den oorlog vernieuwden toen Montsioa in hun afwezigheid hun vrouwen en kinderen uit het door hen bewoonde land verdreven had, van hun eigendom beroofd en weggejaagd worden. Dat hier de schreeuwers in Engeland, van den stempel van Forster en Fowler, die Engelsche Kolonisten alhier die men met den naam van jingo's pleegt te bestempelen, en eindelijk de weinige Kaapsche philantropen voor zijn die in het *Volksblad* een woordvoerder hebben, dat is natuurlijk; maar buitendien schijnt het dat ook Z. Exc. de Gouverneur en Hooge Commissaris, Sir Hercules Robinson, die er altijd op uit is geweest om in Bechuanaland den natuurlijken vooruitgang der kolonisatie tegen te gaan, hetzelfde gevoelen is toegedaan, en niets liever zou willen dan militair geweld tegen de vrijwilligers van Land Gosen aan te wenden, schoon hij die van Stellaland, louter, naar het schijnt, omdat zij hun land wat vroeger naar eisch hadden ingerigt, hun eigendomsregten aan den grond wil waarborgen. Daarentegen, schoon men van de inzigten der Kaapsche Ministers geen officieele kennis draagt, heerscht wegens verschillende omstandigheden het gevoelen algemeen dat zij de zaken van Bechuanaland door een schikking, in echt Kolonialen zin, willen regelen; en bij de meerderheid der Kolonisten neemt hun populariteit daardoor zeer toe. Dit ziet men uit de demonstraties van den Afrikaner Bond, die tot dus ver hebben plaats gehad, en die waarschijnlijk weldra talrijker en duidelijker zullen worden. Een berigt over een groote demonstratie gisteren aan de Paarl gehouden, vindt men elders in dit blad.

De groote vraag is voor het oogenblik of de Rijksregering in den geest van Sir Hercules Robinson of in dien van zijn Ministerie zal handelen. Ziet men welke houding zij in de zaak van Zululand, tegen de raadgevingen van den Natalschen Gouverneur, Sir H. Bulwer, in, heeft aangenomen, dan laat het zich niet betwijfelen of zij zou niets liever willen dan de zaak van Bechuanaland aan de Kaapsche Regering laten. Zij is echter, om de maatregelen die zij vroeger ten opzigte van Bechuanaland genomen heeft, en om het opzien dat het gebeurde in Montsioa's land in Engeland gebaard heeft, niet zoo vrij in hare bewegingen aldaar als elders, en dit is het juist wat de Kolonisten beangst maakt. Weinig meer dan een week geleden bragt een telegram hier het berigt dat Kolonel Warren hierheen werd gezonden om in Bechuanaland als Rijkscommissaris werkzaam te zijn, en dat de Rijksregering een zeker aantal troepen voor de regeling der Bechuana zaken zou "bijdragen." Wat dit beteekende, dat begreep men niet best, want men geloofde niet dat van de Koloniale Regering een dergelijke "bijdrage" te wachten was; maar het berigt was in zoo ver voor geen der partijen regt aangenaam als de jingo's inzagen dat er vrij wat meer troepen noodig waren dan die in het telegram vermeld werden, en de Afrikaners zoowel het zenden van een Rijkscommissaris met troepen naar hier verkeerd achtten, als ook bepaaldelijk tegen Kol. Warren hadden, wiens neef Bethell in een gevecht met de vrijwilligers van Land Gosen gesneuveld of, zoo als het heette, vermoord is, en van wien men dus niets dan verbittering tegen die vrijwilligers kan wachten. Iets later heette het dat de Rijksregering met de Boeren een minnelijke schikking zou treffen. Groote vreugde in het kamp der Afrikaners, die dit een bewijs achtten dat de Rijksregering met de Koloniale meê dacht te gaan; ontsteltenis onder de jingos. Op den dag dat in Engeland het Parlement stond geopend te worden, meldde een telegram dat Kolonel Warren terstond zou vertrekken. Jingo's bemoedigd, Afrikaners ten neer geslagen, schoon de zending des noods louter als een maatregel der Rijksregering kon worden opgevat om het Parlement te toonen dat zij de zaak niet zoo maar zoo uit haar handen gaf. Een dag later bleek het dat in de troonrede van het plan der Rijksregering gesproken wordt om de zaken van Bechuanaland in overleg met de Kaapsche Regering te regelen. Dat 's een bewijs, verklaarde een jingo blad dat de Regering heet te steunen maar haar in den laatsten tijd ontrouw wordt, dat de Koloniale Regering van harte met de Rijksregering zal zamen werken. Dat het Afrikaner publiek er iets anders en beters in ziet, behoeft geen betoog. Evenmin behoeft het intusschen betoogd te worden dat als de zaken zoo van dag tot dag een ander aanzien krijgen, niemand in de Kolonie zich regt op zijn gemak voelt.

Port Elizabeth, dat zich een tijd lang over de zaak van Bechuanaland niet had laten hooren, heeft veertien dagen geleden een vergadering gehouden waar wel besluiten in den geest der Kaapstadsche genomen zijn, maar waar een voorstel dat de Regering verpligt was de beloften van Sir T. Scanlen na te komen, als vijandig tegen het tegenwoordige Ministerie verworpen is. Hier in de Kaapstad zijn het trouwens stellig tegenstanders van het Ministerie die achter de demonstratie omtrent Bechuanaland gezeten hebben, en in de vorige week hebben zij een stap gedaan die insgelijks de strekking kan hebben om het Ministerie, tusschen de partijen in, een valsche stelling te geven, schoon er uiterlijk geen kwaad in zit. Er is namelijk een 'Rijksbond' gevormd die zich het handhaven van de verbindtenis van Britsch Zuid Afrika met het Rijk ten doel stelt, zonder hetzij in de Republieken vertakkingen te willen hebben, hetzij, naar het heet, de politieke vrijheden der Kolonie te willen verminderen. Schoon deze beweging ongetwijfeld met de zaak van Bechuanaland in verband staat, zou zij ook zonder die zaak thans natuurlijk genoeg zijn, en vrij algemeen bijval kunnen vinden nu ook Duitschland zich in Z. Afrika wil vastzetten. Dat intusschen de Bond zich zal aansluiten aan de vereeniging die in Engeland Rijksfederatie voorstaat, dat is een reden voor de Afrikaner Kolonisten om er zich buiten te houden, niet alleen omdat die heele Rijksfederatie een zeer onbekookte zaak is, maar ook omdat hare verwezenlijking juist voor Z. Afrika, om de geheele bijzondere omstandigheden die er door het zamenwonen van Kolonisten en Naturellen bestaan, groot gevaar kan inhebben.

De zaak van Generaal Joubert is daarmede geëindigd dat hij, na in een brief aan den Volksraad uitvoerig de redenen vermeld te hebben waarom hij ontslag uit zijn verschillende ambten vraagt, dit ontslag erlangd heeft. Als zijn redenen geeft hij geen andere op dan die men kende. Hij had, na eerst in overleg met den Britschen Commissaris in Bechuanaland gehandeld te hebben, een schikking tusschen Montsioa en de mannen van Land Gosen bewerkt die verder bloedvergieten verhoedde en geen inbreuk op de Conventie maakte. De Regering had, door hare aanhechtings-proclamatie, zijn positie en, door ze weder in te trekken, haar eigen positie onhoudbaar gemaakt. Schoon hij verklaarde geen persoonlijk tegenstander van den President te zijn en met dezen steeds op den best mogelijken voet te staan, schijnt zijn houding het karakter te dragen dat er door sommigen te Pretoria aan wordt toegekend: dat van besliste oppositie tegen de partij die in de Republiek thans aan het roer is. In zijn plaats zijn gekozen: tot vice-President van den Uitvoerenden Raad de heer Bodenstein, tot dus ver Voorzitter van den Volksraad, tot Commissaris van Naturellenzaken de heer Christiaan Joubert, lid van den Uitvoerenden Raad, en tot Waarnemend Kommandant Generaal—want de definitieve verkiezing berust bij het volk,—Generaal Cronjé, bekend om zijn krijgsbedrijven te Potchefstroom.

De Volksraad werkt in het algemeen zamen met de Regering, bepaaldelijk ook wat de concessies betreft, een punt waar beide Hollandsche bladen van Pretoria tegen hebben. Aan den heer Ockerse, den reisgenoot van den heer Janson, is er een voor het uitsluitend vervaardigen van lederwerk, een andere voor fijn aardewerk en een derde voor steenbakkerij en dergelijke toegestaan.

Generaal Joubert schijnt het Presidentschap der Nieuwe Republiek in Zululand niet aangenomen te hebben, maar het regte van de zaak is nog niet bekend. Met die Republiek schijnt het goed te gaan. Men is druk bezig met het aanleggen van het hoofddorp, dat Vrijheid heeten zal; er is spraak van een uitbreiding van het gebied der Republiek naar de zeekust, en zelfs van opname der kust; en met de Engelsche overheid in de Reserve zoowel als met de Zulu's schijnen de boeren goed teregt te kunnen. De bewering dat er onderhands plannen gesmeed worden om de Republiek onder Duitsche bescherming te brengen, is door den man die voor den aanlegger doorging ontkend hij had, beweert hij, louter een handelsonderneming op het oog, waaraan geen Duitscher buiten hemzelf deel aan had. Intusschen ligt de kanonneerboot *Möwe*, die Angra Pequina heeft aangehecht, in Tafelbaai, en zoo zij, vandaar vertrokken, aan de Zulu kust of in de buurt er van de Duitsche vlag hijscht zal het Z. Afrikaansche publiek meer geërgerd dan verbaasd zijn.

Uit Natal en den Vrijstaat is niets van belang te melden, behalve dat de eerste groote brug van den Staat, die aan Commissie Drift over Caledonsrivier, door President Brand geopend is. Niet al te mooi luiden de berigten omtrent Basutoland. Kol. Clarke heeft er, naar het schijnt, niets te zeggen, Masupha verklaart geen hutbelasting te betalen, Letsie laat zijn onderdanen betalen of niet betalen, al naar het hem gelegen komt, en de opperhoofden besturen alles op eigen gelegenheid en laten, zegt men, zelfs lieden ter dood brengen, zonder dat de Rijkscommissaris er iets aan doet. Dit is echter niet het ergste. Het heet dat Letsie, wiens aanspraken op het land der Barolongs door de Rijksregering niet erkend zijn, van plan is ze op eigen gelegenheid te handhaven, of wel ze tegen inruiling van het Veroverd Grondgebied, dat thans aan den Vrijstaat behoort, af te staan; en het toenemen van rooverijen aan de Vrijstaatsche grenzen maken het waarschijnlijk dat er iets broeit.

Komt het tot vijandelijkheden tusschen de Basuto's en den Vrijstaat, dan is er weinig kans dat de Rijksregering de noodige maatregelen zal nemen om genen in toom te houden, maar tevens is er geen twijfel of de Koloniale Regering zal zich aan de zijde van den Vrijstaat stellen. Of zij dan intusschen van haar kant geen bezwaar met de Pondo's zal hebben, dat is de vraag, want het jonge Pondoland is vrij lastig. Daarentegen heet het dat het Groot opperhoofd Umqikela, in weerwil van de uittartende maatregelen door hem genomen, b.v. nog zeer onlangs de vestiging van een nieuwe vrijhaven aan de kust, tegen oorlog is en niets liever dan een schikking zou willen. Er loopen verschillende geruchten hieromtrent, maar stellig is het dat een der grensmagistraten naar Umqikela is geweest om namens de Regering met hem te onderhandelen.

Vrij algemeen is men in het Oosten er op uit om verbeteringen in den wolteelt in te voeren, maar meer wordt er in het Westen gedaan voor den wijnbouw. Op 22 dezer is de groote vergadering van wijnboeren aan de Paarl gehouden, waar wij reeds in ons vorig overzigt melding van maakten. Zij werd door afgevaardigden van een aantal districten en over het geheel door omstreeks vier honderd wijnboeren bijgewoond. Men besloot in overleg met de Regering, die onder verband van den in te zenden wijn £1,500 zal voorschieten, den Kolonialen wijnbouw te Antwerpen te laten vertegenwoordigen en hiertoe een Comité aan te stellen dat, met hulp van Dr. Hahn, professor in de Scheikunde alhier en een der voornaamste bevorderaars van al wat onzen wijnbouw betreft, alles zal bijeen zoeken wat aan het Europésche publiek een behoorlijk denkbeeld van de Kaap als wijnland geven kan. Voorts werd er besloten zoowel een nieuwe wijnbouwersvereeniging op te rigten, als maatregelen te nemen tot uitvoering van het plan van den heer Hoogenhout om in overleg met Hollandsche huizen een Exportatie Maatschappij van Kaapsche produkten in het werk te stellen. Reeds vóór de vergadering was er een Wijnbouwersvereeniging van meer particulieren aard gevormd, waarvan men meent dat zij de kern der grootere zal kunnen worden.

Van regens verneemt men uit verschillende plaatsen, maar in den Z. Westelijken Cirkel hebben zij in eenige districten zware overstroomingen ten gevolge gehad. Van den Kimberleyschen Spoorweg blijkt het meer en meer dat het plan om hem door zamenwerking van publieke ligchamen in Griqualand West te laten aanleggen, in duigen zal vallen. Uit een antwoord van Regeringswege op een aanvraag uit Grahamstad gedaan, blijkt het dat de Regering het plan koestert om een Departement van Landbouw op te rigten. Van de grenzen hoort men meer over veediefte dan gewoonlijk, en er is een zaak aanhangig van een boer van aanzien die beschuldigd wordt twee dieven die hij op het dooden van een gestolen schaap betrapte, doodgeschoten te hebben. Dat de boeren te Humpata zich gereed maken vandaar te vertrekken, blijkt thans ook van Portugeesche zijde erkend te worden.

Het voornaamste kerknieuws betreft de Ringsvergaderingen die onlangs gehouden zijn. Geen kwesties van overwegend belang zijn er behandeld, maar eenig opzien is gebaard door een discussie in den Kaapstadschen Ring over een moské, geruimen tijd geleden in een hoofdstraat der Kaapstad opgerigt, en waarvan men scheen te meenen dat de Kerk haren bouw had moeten tegengaan. Dat het bekeeren van Mahomedanen een zware taak is, dat werd vrij algemeen erkend. In den Vrijstaat is het 50 jarig bestaan der Berlijnsche zending aan de zendingstatie Bethanië, in bijzijn van President en Mevrouw Brand, gevierd, en daarbij was de directeur der Berlijnsche zending, Dr. Wangemann, tegenwoordig. In het hier ter stede uitkomend moderne tijdschrift, de *Onderzoeker*, is kennis gegeven dat, als zich niet meer inteekenaars aanmelden, het noodig zal worden de uitgaaf te staken.

DE BAZAAR voor de Ned. Gereformeerde Kerk van Donderdag ll. blijkt £144 opgebragt te hebben.

TOT ONZE SMART vernemen wij dat de heer Andries du Toit, M.L.A. voor Swellendam, zeer bedenkelijk ziek ligt, zoodat men vrees voor zijn behoud koestert.

JONGE WIJN wordt, naar wij van bevoegde zijde vernemen, in Portugal thans verkocht voor een prijs die met £1 15s. per legger nagenoeg gelijk staat. Dit is, helaas! geen prettig nieuws.

DE HEER PALGRAVE, C.C. en R.M. van George, wordt aldaar gezegd een van de leden der gemengde Commissie te zullen zijn die de zaken der Westkust namens Engeland en Duitschland zal regelen.

TE WILLOWMORE heeft het Gemeentebestuur, vernemende dat de meeste patienten in het hospitaal voor vuilziekte opgerigt van buiten komen, en dat de Regering er niet voor kan bijdragen, besloten gemeld hospitaal af te schaffen.

"HOPE'S GREAT HAIR RESTORER" is geheel vrij van alle nadeelige bestanddeelen, welke in vele andere haarmiddels gevonden worden; kleine kinderen kunnen dit middel dus veilig gebruiken. Dr. C. F. Juritz & Co., agenten. —*Adv.*

TRANSVAALSCHE TABAK wordt thans door kooplieden aan de Velden ingesmokkeld van uit grensplaatsen in den Vrijstaat, maar het lukt niet altijd, en de beambte der douane te Beaconsfield heeft onlangs een wagen met 6 à 7,000 pond gepakt.

EEN BLOEMENTENTOONSTELLING zal binnen kort door een aantal eigenaren van bloemtuinen op de plek van Mevr. Van der Byl, bij Rondebosch, gehouden worden, maar de dag schijnt nog niet bepaald te zijn.

GENERAAL SIR LEICESTER SMYTH heeft in een Natalsch blad een berigt tegengesproken als had hij een onderzoek ingesteld omtrent de beste manier om troepen voor Bechuanaland op de been te brengen.

DE HEER LEONARD, M.L.A., was verleden week in het Oosten rondreizende om daar in den zin van zijn beurstoespraak te werken, maar zijn kiezers te Oudtshoorn heeft hij, meenen wij, niet bezocht. Daarentegen verwachten de kiezers van Mosselbaai den heer Vintcent met de *Rosslin Castle*.

AAN CORRESPONDENTEN.—De brief over de "monstervergadering" zal in ons volgend nommer verschijnen.

DE KAAPSCHE FILOSOFEN zullen morgen onder anderen een merkwaardig soort schildpad beschouwen, en door Dr. Kolbe een stuk hooren lezen over hetgeen in Z. Afrika aan linguistiek wordt gedaan.

KAPOK.—Te Barkly Oost heeft, volgens een telegram dat Vrijdag ons te laat bereikte een sneeuwbui plaats gehad, die onder de lammeren veel slagting heeft aangerigt; en later deed een zware hagelbui veel kwaad aan den oogst.

TE ABERDEEN is een dienstmeid aan haar eind gekomen door het schenken van paraffine olie in de vlam van het vuur, om dit beter te laten branden, en het in brand vliegen der olie in de kan, die ook haar kleeren in brand stak.

DE VAKATURE VOOR DEN STEDELIJKEN RAAD.—Kandidaten voor de vakante plaats in den Raad zijn de heeren D. C. de Waal, M.L.A., W. Thorne en A. J. Rawbone. Verkiezing op 17 November.

HET NATURALISTEN GENOOTSCHAP te Port Elizabeth heeft prijzen van een guinje elk uitgeloofd voor verzamelingen schelpen, insekten enz., door jongelieden van onder de 16 jaar ten behoeve van het Genootschap gemaakt.

ZONDAGSCHOLEN.—Heden begint het Zondagschool Congres aan de Paarl, waar reeds gisteren de Kaapstadsche bezoekers per trein naar vertrokken zijn. Het zal drie dagen duren, en de verrigtingen van heden sluiten met een thee-bijeenkomst, waar toespraken in Hollandsch en Engelsch zullen gehouden worden.

ONGELUK.—In de buurt van Oranjerivier is een vreeselijk ongeluk gebeurd door het doen wisselen van trucks op den Spoorweg, onder welke trucks drie werklieden, zonder dat men het wist, te slapen lagen. De een der drie werd op de plek gedood, de twee andere zoo verminkt dat men niet verwacht dat zij in het leven zullen blijven.

EEN VERHAAL werd Zaturdag in een der Kaapstadsche bladen gepubliceerd over een man die een Duitsch matroos had zien hardloopen onder aan Loopstraat, in de rigting der zee, en hem er in had zien vallen. Het blijkt dat er werkelijk een matroos van de *Möwe* vermist wordt.

DE HEER LEONARD EN ZIJN KIEZERS.—Het Oudtshoornsche blad verneemt dat de Hazenjagtsche tak van Bond en B. B. Vereeniging een besluit genomen heeft waarbij de heer Leonard, M.L.A. voor Oudtshoorn, beleefdelijk wordt uitgenoodigd om zijn mandaat neêr te leggen. [Hij zal 't nie doen nie; 't staat veel te netjes om M.L.A. te zijn].

KATOEN.—De heer S. Cawood gaat voort met zich voor den Kolonialen katoenbouw verdienstelijk te maken, en heeft onder anderen aan den heer Anderson, aan St. Jansrivier, die zijn katoen aan de tentoonstelling gezonden had, Peruviaansch katoenzaad gezonden, wat beter beantwoordt dan andere hier gebezigde soorten.

EEN ONDERZOEK naar den dood van zekere juffr. Smith, te Port Elizabeth, bekend als raak aan den drank, heeft geleid tot een uitspraak dat haar dood verhaast is door schoppen of slagen die zij op haar onderlijf bekomen had; maar de dader wordt verklaard onbekend te zijn. Een paar getuigenissen toonen dat men den man der overledene verdacht, maar zij waren verre van afdoende.

EEN TIJGER, algemeen bekend in een gedeelte der afdeeling Uitenhage, waar hij zich overal op de vogelstruizenjagt toelegde, zonder daarom kalveren en schapen te versmaden, en reeds dikwijls in klemmen geraakt maar steeds, eenmaal met verlies van een teen, er uit ontsnapt, is thans eindelijk door twee heeren Wait met honden gejaagd en na hevigen strijd doodgeschoten.

KAPITEIN HOOK, tot zeer onlangs Waarnemend Hoofdmagistraat van de Transkei in engeren zin des woords (Fingoland, oud Galekaland en de Idutywa Reserve), wordt door een correspondent vandaar in de *Cape Mercury* uitbundig geprezen om de rust en tevredenheid die overal in het land onder zijn bestuur heerschte, de afwezigheid van alles wat een mensch kan doen denken dat hij op een hoop dynamiet zit, en de belangstelling die hij in den vooruitgang der Naturellen aan den dag legde.

DE HONDERDSTE VERJAARDAG van Sir Mozes Montefiore is Zondag in de Joodsche synagoge alhier in een daartoe gehouden godsdienstoefening herdacht, waarin hij door Rabbi Ornstein met den Joodschen filosoof der vorige eeuw, Mozes Mendelssohn, vergeleken en tevens gekontrasteerd werd als hebbende de een op het veld des denkens, de ander op dat der praktische philanthropie de kracht van het Jodendom getoond. In verband met de viering heeft de Kaapsche Armen-apotheek een donatie van £7 ontvangen.

AAN DE PAARL zijn volgens de *Cape Argus*, die blijkbaar zich de geschiedenis van vader Abraham's medelijden met Sodom herinnert, nog twee regtvaardige mannen te vinden, nl. de heer St. George Boyes, die trouwens nog minder een Paarliet is als Lot een burger van Sodom was, en de heer Zipp. Hun regtvaardigheid bestaat daarin dat zij er voor zijn om de Rijksregering in Bechuanaland den boel op eigen gelegenheid te laten beheeren.

ONGELUK AAN BOORD.—Wij vernemen dat aan boord van de *Rosslin Castle* tijdens de reis naar hier een treurig ongeluk heeft plaats gehad. Zoo als dikwijls aan boord van schepen gebeurt had er een soort van klauterpret plaats, waarbij de matrozen in de tuigaadje klimmen en met groote snelheid weder naar onder komen. Een der rapsten, die gezegd had vóór al de anderen onder te zullen zijn, haakte met zijn voet, viel van boven neder op het dek, en bleek dood te zijn.

P. ELIZABETHSCHE HANDELSZAKEN.—In de afgeloopen week is er vrij wat wol ter markt gebragt, maar meestal van geringe kwaliteit en zonder verandering van prijzen. Angorahaar was er Donderdag ll. vrij veel en van behoorlijke kwaliteit ter markt, alles winterscheersel; maar de wedrennen maakten dat er geen verbetering in prijs was. Vederen werden slechts Woensdag verkocht, en in overeenstemming met de Londensche verkooping was er daling in alle soorten. De opbrengst der verkoopingen bedroeg £1,956 7sh.

MOSSELBAAI.—Een zaak van eenig belang is aldaar voor het Magistraatshof geweest, nl. die van Terblans *tegen* den Gemeenteraad. Eischer is eigenaar van een plaats waar water door moet geleid worden ten gerieve der Mosselbaaijers, en dezen hebben een overeenkomst met hem gesloten waarbij hij hun, voor £200, het regt gaf om het water te nemen en door pijpen over zijn grond te leiden; maar nu waren hiertoe eenige fraaije boomen omgehakt, en voor deze schade aan zijn plaats geschied eischte hij £15. Toen het laatst ontvangen nommer van het Mosselbaaische blad uitkwam, was de zaak nog niet uitgewezen.

TEMBULAND.—Vandaar heeft de *Cape Mercury* onderscheiden berigten, en wel vooreerst een klagt dat er aan den grooten weg door het land geen uitspanplaats is. Het land wordt beschreven als uitmuntend voor koornbouw en insgelijks voor veeteelt deugende, maar men keurt het af, vooreerst dat er geen behoorlijke politie is—want de Kaapsche Scherpschutters te Paard, die er een tijd geweest waren, deden er geen nut,—en ten tweede dat de brug over de Tsomo aan Cala op een zeer slechten plek gebouwd is, daar de buurt vol Naturellen zit, en dezen, als er onlusten ontstaan, de brug zeer gemakkelijk kunnen versperren. Over dit laatste is reeds vroeger door een deputatie geklaagd die zich bij den Minister van Naturellenzaken vervoegd had.

NIEUWE INSOLVENTIES, 25 Oct.—John Thomas Coward, te Papendorp, baksteenmaker; baten, £55 3s.; schulden, £95 14s.; tekort, £37 6s.—Joseph Squires, te Sterkstroom, afdeeling Queen's Town; baten, £564 6s.; schulden, £713 18s. 5d.; tekort, £149 12s. 5d.—Oct. 27.—Catherina Hendrina Koch, geboren Hoffmann, weduwe van wijlen Abraham Christian Fick Koch, te Malmesbury, winkelierster; baten, £955; schulden, £1,824 0s. 10d.; tekort, £869 0s. 10d.—Johannes Hermanus van Rensburg, op Rietmont, afdeeling Fort Beaufort; baten, £68; schulden, £321 11s. 1d.; tekort, £253 11s. 1d.

Theatre Royal. — Zaturdag avond werd de opvoering "*The Octoroon*" herhaald. De opkomst was groot en de opvoering zeer goed. Het spijt ons te vernemen dat den heer Harper, die den vorigen avond als *Wah-no-Tee*, den Indiaan, optrad een ongeluk overkomen is. De heer Colman trad bij deze gelegenheid voor hem op en kweet zich op uitmuntende wijze van zijne taak. Heden avond vindt de beneficie voorstelling plaats van den heer Sidney, die stellig een der populairste en knapste leden van het personeel is. De voorstelling zal bestaan uit het tooneelstuk "*Society,*" en de operette "*The Rose of Auvergne.*" Daar bijkans alle plaatsen reeds besproken zijn is er een goed vooruitzigt dat de zaal propvol zal zijn.

Kafferbier.—Een Kaffer werd onlangs in het Magistraatshof te Port Elizabeth wegens het brouwen van Kafferbier veroordeeld tot £25 of drie maanden, benevens verbeurdverklaring van gereedschap. De man vond de straf te erg, maar de Magistraat antwoordde dat mindere straffen niet hielpen. Toen hij er bijvoegde dat, nu er zulk een vraag naar Kafferbier scheen te zijn, het welligt beter zou zijn als een ordentelijk Kaffer een drankpatent nam, bleek het dat het eerzaam gedeelte van het Kafferdom, te beginnen met Izaak Wauchope den tolk, hier een afschuw van heeft, want dit zou net maar strekken om hun mede-kaffers nog meer aan den drank te brengen dan zij reeds waren, en geen ordentelijk Kaffer zou zich tot het brouwen van zulk een gruwelijk vocht als Kafferbier verstaan.

Brand te Claremont.—In een blok huizen te Claremont, toebehoorende aan den heer Draper en deels als voerpakhuizen, deels voor de bakkerij van den heer N. Duplessis gebezigd, is Zaturdag te 8 uur 's avonds in de bakkerij brand ontstaan, en daar de brand zich terstond aan het rieten dak meêdeelde was er, schoon eenige brandspuiten uit Letterstedt's brouwerij en Wijnberg aanrukten, niets aan te doen en brandde alles af. Een winkel van den heer Ward, die er vlak bij lag, werd gespaard. De gebouwen waren voor £600, de inboedel van den bakker voor £300 in de "Colonial" verzekerd. Voor den heer Duplessis was het erg vervelend dat ook een zak met £70, die hij net naar de Bank wilde brengen, ook meê verbrand is. Wordt het metaal thans niet teruggevonden, dan zal het welligt later tot mijnspeculaties in de buurt aanleiding geven.

Een Oudtshoornsche Drospartij. — "In de vorige week kwam deze stad in rep en roer, toen het bekend werd dat de heer George Becker, een vederenkooper in dienst van den heer A. E. Penny, van Mosselbaai, met £420, een partij vederen en een kar met vier paarden op de vlugt was. Hij vertrok in gezelschap van C. B. Liesching en F. Sutherland. Laatstgenoemde is sedert dien tijd van Prins Albert terug gebragt en alhier in den tronk in verzekerde bewaring gezet geworden, zoo als wij reeds in de vorige week gemeld hebben. Becker en Liesching gingen *via* de Prins Albert Weg Statie, en namen den trein naar de Aar, alwaar zij het laatst gezien werden. Er zijn dwangbevelen tegen Becker uitgevaardigd geworden, die, naar men veronderstelt, met zijn makker naar Stellaland of Land Gosen vertrokken is. Men kan niet begrijpen wat Beckers gril beteekent. Hij genoot altijd het volste vertrouwen van zijn patroons en ontving een goed salaris met nog een zeker per cent. op alle gemaakte koopjes. Naar al hetgeen wij vernomen hebben, moet hij in slecht gezelschap vervallen zijn. Er is geene formeele beschuldiging tegen Liesching ingebragt; doch als slechts de helft waar is van hetgeen er gezegd wordt, dan is het niet onwaarschijnlijk dat hij ook in deze zaak, zoowel als in andere zaken betrokken is. Het is te hopen dat Becker teruggebragt zal worden, opdat men met hem naar de wet zal kunnen handelen, ofschoon de kansen in zijn voordeel zijn, als hij maar de telegraafstaties vermijdt. Het lekt nu ook uit dat hij de kar en een paar paarden voor zijn vertrek verkocht had, en het andere paar van zekeren William Chapman gekocht had, en ze met een wissel betaald heeft."—*Oudtshoorn Courant.*

Het Z. A. Gesticht.—Ter eere van den Eerw. heer Van den Bos, Donderdag met de mailstoomboot hier van zijn Europésche reis teruggekomen, werd Vrijdag avond in het Gesticht in Langestraat, waar hij als zendeling werkzaam is, een theebijeenkomst gegeven die door een aanzienlijke schare, omstreeks 450 personen, werd bijgewoond, en waarvoor het kerkgebouw fraai met bloemen, groen en vlaggen versierd was. Op voorstel van den heer H. H. Marais nam de Eerw. heer Smeer den voorzitterstoel in; en nadat de verrigtingen met gebed door den Eerw. heer Ruijtenbeek en met een lofzang geopend waren, sprak de Voorzitter den Eerw. heer Van den Bos toe, hem geluk wenschende met zijn terugkomst. Dit werd gevolgd door het lezen van een adres van voorstanders en leden der gemeente door den heer Marais. De heer Van den Bos, zijn dank hiervoor te kennen gevende, betuigde tevens zijn ingenomenheid met hetgeen er in zijn afwezigheid verrigt was, iets waarvan hij de eer aan zijn plaatsvervanger, de Eerw. heer Heckel, toeschreef. Men ging thans tot het gebruiken van thee, sandwiches en andere etabilia over, en nadat men hiermede klaar was, nam het eerst de heer Ruijtenbeek het woord, die zeide dat hij ook zonder een uitnoodiging zou zijn gekomen wegens den hoogen prijs dien hij op den heer Van den Bos en diens werk stelde, en die tevens zijn verrassing te kennen gaf over de groote vorderingen die door de zending waar het Gesticht meê in verband staat, in de laatste jaren gemaakt waren, wat dan ook de oorzaak zijn mogt. Ds. Steytler betuigde zijn vreugde over het goed uitzien van den heer Van den Bos, en gaf zijn hoop te kennen dat voortaan ook de jaarlijksche vergaderingen wat beter bezocht zouden worden dan dikwijls het geval was. Hij voegde er bij dat hij een dame met den heer Van den Bos had zien inkomen die hij voor diens vrouw had gehouden, maar het was gebleken 's mans zuster te zijn. Men zag dus dat de heer Van den Bos zijn reis naar Holland niet gebezigd had om daar te trouwen, maar hij vertrouwde dat men thans weldra een nieuwe bijeenkomst zou hebben om het huwelijk van ZEerw. met een Kaapsch meisje te vieren, want een mensch, en vooral een predikant, kon het niet zonder gezellin doen. Ook Ds. Botha nam het woord, om er op te wijzen hoe hij in zijn jeugd vaak talrijk bezochte godsdienstoefeningen in het Gesticht had bijgewoond en veel nut en stichting hiervan gehad had. De heer Heckel, den heer Van den Bos verwelkomende, gaf zijn vreugde te kennen dat er tijdens zijn eigen beheer der gemeente niets geschied was wat onaangenaamheid kon wekken. Eindelijk sprak de heer Marais, naar aanleiding van hetgeen Ds. Steytler gezegd had, over de groote teleurstelling voor leeraar en directie als de jaarlijksche vergaderingen slecht bezocht werden, een teleurstelling die hij, als voorzitter der directie en als dus belast met het zoeken van leeraren om de diensten bij die vergaderingen te leiden, dubbel ondervond; maar het was hem toch aangenaam er op te kunnen wijzen dat in de laatste jaarlijksche vergadering door het Christelijk publiek veel meer belangstelling aan den dag was gelegd dan in vroegere. Welligt was men, zooals nog onlangs Ds. Du Plessis bij de jaarlijksche vergadering had opgemerkt, niet genoeg bekend met den aard en de geschiedenis van het Gesticht, en schonk men er daarom minder aandacht aan; maar hij had verslagen en stukken in zijn bezit die hierop het vereischte licht konden werpen, en hij koesterde het plan om uit dit alles een korte schets van oorsprong en geschiedenis der inrigting te geven. Na een dankbetuiging van den voorzitter aan allen die tot de feestelijkheid hadden bijgedragen, sprak de heer Van den Bos het dankgebed uit. Op Zaturdag namiddag was er in de schoolkamer van het Gesticht een kinderbijeenkomst, door omstreeks 100 kinderen bijgewoond. Onder die kinderen waren ook die van het Weeshuis boven in Langestraat, en het was een waar genoegen de koorzangen te hooren waarmede dezen, onder de leiding van den weesvader, de bijeenkomst verlevendigden. Een welkomst adres der kinderen aan den heer Van den Bos werd gelezen en door hem beantwoord, en ook de heeren Heckel, Villet en H. H. Marais voerden het woord. Hetgeen overschoot van de eetwaren werd naar het Kinderzendingshuis gezonden. Door de gemeente is aan den heer Van den Bos een fraaije toga vereerd.

Afrikaner Bond.—Een verslag van een op Woensdag ll. gehouden vergadering van het Paarlsche Districtsbestuur van den Bond, in het Paarlsche *Advertentieblad* verschenen, is de overname zeer waard, en toont dat ook aan de Paarl de Bond, schoon lettende op de politieke toestanden, toch niet vergeet om de stoffelijke belangen des lands voor te staan. "Op een schrijven," heet het aldaar, "van den heer D. G. Malan, Achter Paarl,—lid van den Afdeelingsraad en tevens lid van eene Commissie tot het opstellen van regulaties voor een hondenbelasting,—drukte het Bestuur de wenschelijkheid uit van een hondenbelasting; tevens aan de hand gevende dat zoodanige belasting 5s. per jaar zal zijn, en zal geind worden door Veldkornetten en dat jagthonden niet zullen buitengesloten worden. Tot dit laatste werd besloten, uit vrees dat er, indien er uitzonderingen toegelaten worden, te vele honden als jagthonden opgegeven zouden worden, en dewijl de Raad de magt heeft, volgens Art. 9 van Wet No. 14, '84, ze onder de belasting te stellen. Omtrent onzen wijnhandel werd de volgende resolutie aangenomen:—'Het Districtsbestuur geeft groote ingenomenheid te kennen met de pogingen die aangewend worden om den Kaapschen wijnhandel te bevorderen, en zal krachtig zaamwerken om de zaak voort te helpen. Tevens drukt het Distr. Bestuur de wenschelijkheid uit om een of meer *bondingstores* in het Distrikt daar te stellen.' De heer P. J. Malan bragt ter sprake de hooge invoerbelasting die betaald moet worden op rozijnen in Engeland. Een zeker persoon had gedurende een paar jaren rozijnen weggezonden, maar moest daar meê staken, omdat er een penny belasting per pond moest betaald worden. Na eenige discussie stelde de heer Malan de volgende resolutie voor: 'Dat eene Commissie aangesteld worde uit leden van den Bond, om navraag te doen naar de mogelijkheid om den rozijnenhandel met Engeland te verbeteren, door afneming of verlaging van de invoerbelasting (in Engeland).' Deze Commissie te bestaan uit de heeren D. F. du Toit, Dr. Hoffman en E. J. du Toit. 'Omtrent Hollandsch in het Magistraatshof werd besloten den Distr. Raad te verzoeken om volgens Wet No. 21, 1884 Art. 2, bij den Gouverneur aanzoek te doen om aan het Hollandsch gelijke regten met Engelsch in ons Magistraatshof te verleenen. Met betrekking tot de zaken in Bechuanaland werd de volgende resolutie algemeen goedgekeurd: 'Deze vergadering verheugt zich over den herstelden vrede in Bechuanaland en verwacht dat Harer Majesteit's Regering alle pogingen in het werk zal stellen om dien vrede te bestendigen; vervolgens, de vrijheid die Harer Majesteits onderdanen in Zuid Afrika genieten, hoog waardeerende, vertrouwt zij dat het Harer Majesteit behagen zal een naauwkeurig onderzoek te laten instellen naar de wenschen en begeerten van de meerderheid der Vrijwilligers en Naturellenstammen in Bechuanaland, om dienovereenkomstig regtvaardiglijk te handelen; zelfs indien zulks leiden zal tot eene herstelling van het door de Regering van de Z. A. Republiek verleende, maar onder omstandigheden ingetrokken Protectoraat, en het in dit geval aan de Koloniale Regering overdragen zal, om met de Transvaalsche Regering het open houden van den grooten handelsweg, enz., te regelen; Eindelijk betreurt zij het zeer te moeten betuigen dat de voorbarige resoluties omtrent de Bechuanaland kwestie, genomen te Kaapstad en elders, met de in dien geest opgetrokken memories, gegrond zijn op berigten die geheel van waarheid ontbloot waren; dat zij niet het gevoelen uitdrukken van de groote meerderheid van Harer Majesteit's stille, vreedzame en loyale onderdanen in de Kaapkolonie; in strijd zijn met de ware belangen van het gros der Zuid Afrikaansche bevolking; een geheel verkeerde voorstelling van zaken geven, die noodlottige gevolgen zouden kunnen hebben."

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

AFRIKAANSCHE ZAKEN IN HET BRITSCHE PARLEMENT.

Ontvangen en gepubliceerd op 26 October, 12 uur 's middags.

LONDEN, 25 Oct.—In het Huis der Gemeenten heeft de Eerste Minister een vraag beantwoord met te zeggen dat de aanstaande Conferentie te Berlijn de zaak der geheele Westkust van Afrika in behandeling zal moeten nemen. Op een andere vraag antwoordde de Onder Secretaris van Kolonien dat de Britsche Regering van plan is een vermindering van troepen in de Zululand Reserve aan te bevelen.

NIEUW GUINEA.

Ontvangen en gepubliceerd op 25 Oct. 1 n.m.

LONDEN, 24 Oct.—De stoomboot *Clan Ronald* is heden te 11 ure uit Liverpool vertrokken. Generaal-Majoor Scratchley is tot Hoogen Commissaris voor Nieuw Guinea aangesteld.

WEG MET DE LORDS!

Ontvangen en gepubliceerd op 27 October 4 n.m.

LONDEN, 27 Oct.—Een demonstratie waar zoo wat honderd duizend luidjes bij aanwezig waren, heeft gisteren in Hyde Park plaats gehad, en resoluties zijn aangenomen ten gunste van afschaffing van het Huis der Lords. De handelingen waren zeer ordelijk.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

BRAND, POKKEN, EN EEN EERLIJK MAN.

KIMBERLEY, 25 Oct.—Het woonhuis van den heer A. A. Rothschild, verassureerd voor £3,000, is gisteren nacht, terwijl de eigenaar te Port Elizabeth was, afgebrand. De heer James Cowan Buchanan, broeder van den Grahamstadschen Regter, heeft pokken gekregen, en wordt in het pokhospitaal zoo goed mogelijk verpleegd. Het Hooge Hof heeft den boedel van Dr. Matthews van curatele ontheven, daar al de schuldeischers hun volle geld hadden bekomen.

ALLERLEI.

FRASERBURG, 27 Oct.—De gedruktheid in den handel is erg. Er valt geen regen en de meeste boeren zijn met hun vee weg honderde mijlen ver. Dr. Hole arriveerde Zaturdag en hield twee diensten alsook eene bijeenkomst in het belang van het Bijbelgenootschap in de Hollandsche Kerk. Hij vertrekt Woensdag naar Piquetberg. De leden der Engelsche Kerk zijn zeer in hun schik met de vriendelijke en gastvrije ontvangst van Dr. Hole door den Eerw. heer Rossouw.

DE HEER LEONARD EN ZIJN KIEZERS.

OUDTSHOORN, 27 Oct.—Zaturdag is een vergadering van den Afrikaner Bond gehouden, en door vijftig personen, waaronder vele invloedrijke boeren, bijgewoond. Een voorstel van den heer J. H. le Roux werd aangenomen, luidende: "Deze vergadering heeft met smart uit de Kaapstadsche bladen de uitdrukkingen vernomen door den heer Leonard op een openbare vergadering aan de Koopmansbeurs gehouden, ten effekte dat de bewoners der Transvaal de Britsche vlag door het slijk gesleurd en de Engelsche Regering met voeten getrapt hadden, en dat hij ze roovers, moordenaars, dieven, schurken, intriganten genoemd heeft die er op loeren om hoogverraad te plegen. Terwijl de bewoners der Transvaal naauw verwant zijn met Harer Majesteits onderdanen in deze Kolonie, die met hun vrienden en betrekkingen in de buurt in vrede willen leven, strekt de door hem gehouden toespraak op gemelde vergadering om nationalen haat en verbittering tusschen Harer Majesteit's Regering en de naburige Staten te stoken, en zoo is deze vergadering tot het besluit gekomen dat hij niet langer deugt voor onzen vertegenwoordiger in het Parlement, daar door zijn handelingen vrede en eendragt gevaar loopen, en verzoekt zij hem om voor zijn zetel in het Parlement als vertegenwoordiger van dit distrikt te bedanken." De heer Hendrik van der Spuy had een voorstel waar hij geen secondant voor kon vinden, nl.: "Deze vergadering is van oordeel dat het volste vertrouwen geplaatst behoort te worden in den heer Leonard als onzen vertegenwoordiger, daar het besluit waarbij hij verzocht wordt voor zijn zetel te bedanken meerendeels van zijn tegenstanders uitgaat, en dringt dus bij den heer Leonard er op aan om van het verzoek geen notitie te nemen." De sprekers gaven hun ongekreukte loyauteit te kennen aan het vrijste en genadigste bestuur onder de zon.

PAARDENNIEUWS.

PIETERMARITZBURG, 27 Oct.—De lente wedrennen alhier schijnen een succès te zullen zijn. Alle paarden voor de Lente Handicap voorgesteld hebben het aangenomen, behalve *Bonnie Dundee* en *Prince Imperial*. Zoo ook voor de Groote Jaarlijksche, behalve *Odd Trick*, en voor het Drankverkoopers Zilver, behalve *Spanker* en *Prince Imperial*. Ook voor de zeven andere rennen is de inteekening goed.

PAARL.

DE BECHUANALAND KWESTIE.

(Van onzen Rapporteur.)

Het volgende extra tot het *P. D. Advertentieblad* werd Zaturdag ll. onder de inwoners van de Paarl en omstreken verspreid, en de daarin aangekondigde vergadering werd gisteren morgen in de Stadszaal te Paarl gehouden, onder voorzitterschap van den Eerw. S. du Plessis, terwijl de heer Dijkman als secretaris ageerde:—

"OORLOG! OORLOG! OORLOG!

Er is gevaar!
Gevaar voor Oorlog!
Oorlog in Zuid Afrika!

Een onzer jonge Afrikaanders schrijft uit Edinburg, Schotland, 1 October:—

Op eene vergadering van het Z. A. Comité gisteren in Londen gehouden, werd eene motie, voorgesteld door Mr. W. E. Forster M. P. en gesecondeerd door Mr. Marshall, van het Londensche Zendeling Genootschap, gepasseerd; dat ten gevolge van de *buitensporigheden* en *moorden* gepleegd in Bechuanaland, in grondgebied onder Britsche bescherming, het de gebiedende pligt is van het Gouvernement om met *geweld* orde daar te stellen, en om leven en eigendom in dat grondgebied te beschermen; en aandringende bij Harer Majesteits Regering om dadelijk stappen te nemen om de behoorlijke uitvoering van de Conventie aangegaan door de Transvaalsche Regering, te verzekeren, door Rijksgezag in stand te houden, de eer te bewaren en de pligten der natie te vervullen.

Wijzende op het dreigend gevaar, gaat hij voort:

'Wat is het gevaar? Oorlog tusschen de Afrikaanders en Engeland.... Kan dat gevaar afgekeerd of vermeden worden? Dat weet God alleen. Men kan proberen het af te weren. Hoe dan? Dit is niet voor een correspondent om te beantwoorden. Die het bestuur van Afrikaansche zaken in handen hebben; die invloed hebben; die aan het hoofd der Afrikaanders staan moeten hierover beraadslagen en middelen beramen.'

Onze Koloniale Regering heeft zich in die zaak goed gedragen. Wil nu de Rijksregering hare verantwoordelijkheid in Bechuanaland aan onze Kaapsche Regering over dragen, dan komen de zaken in orde zonder bloedvergieting;—geschiedt dat niet, dan dreigt een allernoodlottigste oorlog met de Rijksregering, gevolgd door een vreeselijken Burgeroorlog, waarin wit en zwart partij zal moeten kiezen, die uitloopen moet in eene algemeene verwoesting in Zuid Afrika!

Wat kan, wat moet er gedaan worden om dit gevaar af te weren? De handen onzer Koloniale Regering sterken tegenover Jingoisme en verkeerde Negrofilisme. Hoe kan dat? Door de werkelijke stem des volks tegenover Jingoleugens te laten hooren, de houding onzer Regering in zake Bechuanaland goed te keuren, en bij haar aan te dringen al haren invloed aan te wenden om de verantwoordelijkheid der Rijksregering in Bechuanaland aan haar overgedragen te krijgen.

Ten einde daartoe mede te werken wordt Maandag, 27 dezer, 9 ure v.m., eene publieke vergadering in het Stadhuis gehouden.

Komt het tot een oorlog, dan zal *niemand* die onverschillig thuis is blijven zitten, zich kunnen verontschuldigen van het bloed dat gestort wordt. Ieder burger des lands heeft in deze zaak eene roeping te volbrengen, een pligt te vervullen, waaraan hij zich niet mag onttrekken.

Laat dan elkeen zijn pligt doen door de vergadering bij te wonen op Maandag, 27 October, 9 uur v.m.

Namens het Paarlsch Wijkbestuur van Afrikaander Bond en Boerenbeschermings Vereeniging,

J. H. Dijkman, Secretaris."

De vergadering werd door ongeveer 200 heeren bijgewoond.

Daar wij eerst Zondag avond na achten berigt kregen van het beleggen dezer vergadering, konden wij eerst gisteren morgen naar de Paarl vertrekken, tengevolge waarvan wij juist aankwamen toen de vergadering afgeloopen was. Wij kwamen echter de volgende bijzonderheden te weten:—

De heer St. George Boyes, van Montagu, die op zijn reis derwaarts, expres aan de Paarl was afgestapt om deze vergadering te kunnen bijwonen, en die in het Engelsch sprak, wilde weten op welke autoriteit de vergadering belegd was, en of zij was uitgegaan van den Bond of van de Municipaliteit. Hij hoopte dat al de leden van den Bond behoorlijk kennis er van hadden gekregen. Hij zelf was ook lid van dat ligchaam en wel te Montagu, maar daar had men van deze vergadering geen kennis gekregen.

De heer Boyes vernam dat hoewel de vergadering van den Bond uitging, men geen tijd gehad had om aan het voornemen om de vergadering te houden, die publiciteit te geven die misschien wenschelijk geweest ware. Andere leden der vergadering meenden dat men een weinig te voortvarend was geweest en deze vergadering niet had moeten houden dan na behoorlijke kennisgeving.

De heer B. du Plessis vond het meer dan bespottelijk om zooveel te hechten aan het geschrijf van een jongen student te Edinburg, en hij was er over verontwaardigd dat de kennisgeving van deze vergadering des Zondags onder de kerkgangers was verspreid. Deze aanmerkingen schenen bijval te vinden en er ontstond heel wat gepraat, tot dat de voorzitter zeide dat men wel zou doen met zich te onthouden van aanmerkingen tot dat men de resoluties gehoord had die er voorgesteld zouden worden.

Er ontstond nu heel wat discussie omtrent het noemen van den naam van den Edinburgschen correspondent, die echter niet bekend gesteld werd, en om den kritieken toestand in Zuid Afrika aan te toonen werden aanhalingen gedaan uit de *Zuid Afrikaan* en ook de *Saturday Review.*

Dr. Hoffmann zeide dat men bijeen was als loyale onderdanen van Hare Majesteit de Koningin, en dat het doel van deze vergadering was om de kwestie van Bechuanaland op een vreedzame wijze te bespreken en om te zien de mogelijkheid van een oorlog te voorkomen.

De voorzitter meende dat het ieders christelijke pligt was om over de aanhangige kwestie met zijn gevoelen voor den dag te komen, en zijn best te doen om een oorlog te voorkomen, die er stellig zou komen indien aan de resoluties in de beurs te Kaapstad gepasseerd, gevolg werd gegeven. Hij had vernomen dat men te Queenstown en elders van plan was den trein te doen ontsporen indien er troepen door de Kolonie gezonden werden.

De heer Boyes keurde deze wijze van spreken af en zeide als men zulke dingen uitte, dan was het alsof men zelf oorlog verklaarde.

Na eenige discussie over deze aanmerkingen stelde de heer Boyes voor om de Bechuanalandsche zaken, op politiek en finantieel gebied in de handen der Rijksregering te laten. Dit zou een bewijs van vertrouwen en loyauteit zijn. Ook waarschuwde hij tegen de groote onkosten van een bemoeijing van wege de Kolonie met Bechuanaland.

De heer Zipp secondeerde.

Dr. Hoffmann kon zich niet met het gevoelen van den heer Boyes vereenigen en sprak een warm woord van lof over den heer Gladstone. Wat de kennisgeving betrof moest hij toegeven dat die in eenigszins sterke bewoordingen gesteld was. Het doel hiervan was echter alleen geweest om de aandacht te trekken en een goede opkomst ter vergadering te verzekeren. Men had volstrekt niet willen dreigen. Hij vond men moest de handen der Koloniale Regering sterken, waardoor men die der Rijksregering ook sterkte. Liet men nu zijn stem niet hooren dan zou de Rijksregering ligt kunnen denken dat men er voor was dat er geweld gebruikt werd. Hij was er dus voor dat de Koloniale Regering zich met de zaak bemoeide, opdat de Rijksregering geen abuizen zou begaan tengevolge van de weinige kennis die men in Engeland van Zuid Afrikaansche zaken droeg. Hij stelde het volgende amendement voor:—

"Deze vergadering betreurt het zeer te moeten betuigen dat de resoluties door zekere partij te Kaapstad en elders gepasseerd en in dien geest opgetrokken memories aan Harer Majesteits Regering, aangaande den toestand van zaken in Bechuanaland, voorbarig waren. Dat de passeerders den moed niet hadden ze terug te nemen toen het gebleken is, dat de berigten, waarop ze gegrond zijn van waarheid ontbloot waren, hetgeen aan de opregtheid der bedoeling doet twijfelen. Dat ze in geenen deele het gevoelen uitspreken van de groote meerderheid van H. M's. geheel loyale onderdanen in de Kaapkolonie, en berekend zijn te misleiden. Dat ze in strijd zijn met de ware belangen Harer Majesteits stille en vreedzame onderdanen in deze Kolonie en slechts dienen om de goede gezindheid tusschen Kolonisten van Engelsche en Hollandsche afkomst te verstoren. Dat ze noodlottige gevolgen kunnen hebben voor geheel Zuid Afrika; redenen waarom Harer Majesteits anders stille onderdanen zich thans geroepen achten er plegtig tegen te protesteren."

De heer F. Joubert secondeerde.

Na eenige discussie stelde de heer E. J. du Toit het volgende amendement voor:—

"Deze vergadering ziende dat men te Kaapstad en elders reeds een opinie heeft uitgesproken over de kwestie van Bechuanaland om de Rijksregering voor te lichten, kan zich niet vereenigen met de resolutie van den heer Boyes."

De heer E. E. Rossouw secondeerde.

Dr. Hoffmann drong weer op gematigdheid aan. Men noemde hem soms een rebel, maar die naam paste hem niet. Hij was een loyaal onderdaan van Hare Majesteit.

Het amendement van den heer Du Toit en ook dat van Dr. Hoffmann werd aangenomen.

De heer D. F. du Toit stelde nu voor:—

"Deze vergadering verheugt zich over den herstelden vrede in Bechuanaland en verwacht dat Harer Majesteits Regering alle pogingen in het werk zal stellen om dien vrede te bestendigen, door hare verantwoordelijkheid in Bechuanaland aan de Koloniale Regering over te dragen; zich verheugende over de vrijheid die H. M. onderdanen in Zuid Afrika genieten, mag zij vertrouwen dat van wege Harer Majesteits Regering aan onze Koloniale Regering zal opgedragen worden, in overeenstemming met de Regering van de Z. A. Republiek de zaken te regelen, met inachtneming van de wenschen en begeerten van de meerderheid der vrijwilligers en anderen in die gewesten; zelfs indien zulks leiden zal tot herstelling van het door de Transvaalsche Regering verleende maar onder omstandigheden teruggetrokken protectoraat."

De heer Stephanus Malherbe secondeerde en het voorstel werd aangenomen.

Dr. Hoffman stelde voor gesecondeerd door den heer Boyes:—

"Deze vergadering, de houding en gedragslijn onzer Koloniale Regering in zake de Bechuanalandkwestie goedkeurende, besluit bij onze Regering bij vernieuwing aan te dringen om hare bemiddeling bij de Rijksregering aan te bieden. In dien geest worde een memorie opgesteld en gecirculeerd, en om tijd te winnen worde dezelve dadelijk aan onze Regering aangeboden door een deputatie bestaande uit de edele heeren P. L. van der Byl, L.W.R., en M. Neethling, L.W.R., en de Parlementsleden J. S. Marais, J. Proctor, J. J. de Villiers, A.P.zn., A. B. de Villiers, J. H. Hofmeyr, Jr., D. de Waal, H. P. du Preez, P. L. Myburgh, M. en T. Louw, Dr. Hoffman en Dr. Van Oordt.

Dr. Hoffman stelde voor, gesecondeerd door den heer Beyes, om de resoluties per de deputatie aanstaanden Woensdag aan de Regering ter hand te stellen, waarna men uiteenging.

INSTRUCTIES OMTRENT DEN ACCIJNS AAN WIJNBOEREN.

Hieronder volgen de instructies door den Hoofd-inspecteur van den Accijns ten gerieve van wijnboeren uitgegeven, en door ons onder "'t een en ander" met een woord vermeld:—

De Ambtenaar die uw plaats bezoekt heeft last om uw Stock-boek en Accijns-Certifikaat boek te inspekteren. Daarom moeten die boeken op een gemakkelijke plaats in uw woning geborgen worden, maar niet achter slot, zoodat wanneer die ambtenaar komt, als gij niet thuis zijt, hij vrij bij die boeken kan komen.

Hij is verpligt om u te helpen om in uw Stockboek op te schrijven de hoeveelheid brandewijn die gestookt is en aan de koopers weggezonden is. Het is tot uw eigen belang om te zorgen dat, wanneer brandewijn van uw plaats verwijderd wordt, een Accijns-certifikaat ingevuld wordt met den naam en de woonplaats van den kooper, het aantal vaten en de hoeveelheid brandewijn die weg gaat, alsmede den datum wanneer hij weg gaat. Elk certifikaat moet geteekend worden door u of voor u door een lid van uw huisgezin of door een bediende die daartoe gevolmagtigd is. Het duplikaat van het certifikaat moet met den eersten post verzonden worden zooals geadresseerd op den achterkant van den vorm, aan

Den Hoofd-inspecteur van den Accijns,
Kaapstad.

Het is niet noodig om een postzegel op dezen vorm te plakken daar hij gefrankeerd is voor vrij vervoer.

Het doel waarom dit certifikaat naar den Hoofd-inspecteur opgezonden moet worden, is om den boer, die den waren naam en woonplaats opgeeft van den persoon of de personen, waar hij zijn brandewijn aan verkocht heeft, te waarborgen dat hij de belasting niet hoeft te betalen. Wanneer een boer den waren naam of woonplaats van den kooper niet opgeeft, of wanneer hij geen accijnscertifikaat bij den brandewijn doet, en wanneer hij geen duplikaat van dat certifikaat aan den Hoofd-inspekteur opzendt, dan kan het Gouvernement hem de belasting laten betalen op al den brandewijn die van zijn plaats verzonden is zonder een certifikaat. Het is daarom in uw eigen belang om de Gouvernements-ambtenaren alle mogelijke informatie te geven omtrent al den brandewijn die verkocht en verzonden is.

De Wet op de Accijns-belasting op Spiritus, 1884, bepaalt dat gij al den brandewijn die op uw plaats gestookt is in een kamer of plek moet opbergen. De wijnkelder als hij nu zoo gebruikt wordt is voldoende hiervoor, maar als gij nog andere kamers of plekken hiervoor gebruikt, dan moet gij die kamers of plekken aan den accijnsambtenaar aanwijzen bij de eerste gelegenheid dat hij op uw plaats komt, en hij moet ten allen tijde daartoe vrijen toegang hebben, alsmede tot den wijnkelder. Om alle onaangenaamheden te vermijden daarom geven wij aan de hand dat, voor zooverre als mogelijk is, *alleen* de wijnkelder gebruikt moet worden voor het doel om brandewijn te bergen.

De Wet vereischt niet dat belasting moet betaald worden op spiritus (of brandewijn) die in het bezit blijft van den wijnboer, welke dien spiritus (of brandewijn) gestookt heeft, doch belasting moet betaald worden op den verkoop op aflevering van spiritus (of brandewijn) door den kooper of den persoon aan wien de spiritus (of brandewijn) afgeleverd is. De belasting op allen spiritus (en brandewijn), onder proef, zal berekend worden volgens de werkelijke hoeveelheid (of massa) gallons die afgeleverd zijn. Op spiritus (of brandewijn) boven proef, zal de sterkte (volgens Sykes' Hydrometer) gevoegd worden bij 100, en dan zal de belasting daarnaar berekend worden. Elke ambtenaar is voorzien van een (Sykes') hydrometer om de sterkte van den spiritus of brandewijn uit te vinden.

Bij het verzenden van spiritus of brandewijn naar een Accijns-bonding Pakhuis, zal de spiritus die onderproef is in aanmerking genomen worden—dat wil zeggen—de belasting zal geheven worden volgens de werkelijke sterkte en op de hoeveelheid die werkelijk in de vaten is op den tijd dat hij uit het bonding-pakhuis verwijderd wordt, bijv.:

Zegt dat een boer te Robertson 50 okshoofden (hogsheads) brandewijn in bond plaatst, die 3,250 gallons inhouden van de sterkte van 10·0 onder proef Sykes', zeg op den 1sten Januarij, en dat de vaten drie maanden in het pakhuis blijven. De post in het Accijns-boek op den 1sten Januarij zou dan zijn 2,925 proef gallons, waarop de belasting tegen 1s. per gallon £146 5s. 0d. zou bedragen. Op den 1sten April haalt hij de vaten uit het pakhuis weg en betaalt dan de belasting. Elk vat toont dan een verlies aan van een gallon, in massa, en de sterkte is verminderd tot 15·0 onder proef. Hij is dus verpligt alleen belasting te betalen op 2,720 proef gallons of £138 0s., wat een profijt oplevert van 530 gallon, waarop de belasting £26 10s. 0d. zou zijn, of wanneer men de pakhuishuur aftrekt een zuivere winst van £21 10s. 0d.

Wijnboeren die brandewijn op togt nemen zijn verpligt om een Accijns-verlofbriefje bij zich te hebben, dat zij van een ambtenaar gekregen moeten hebben, en zullen securiteit moeten geven voor de betaling der belasting. Een boer heeft niet noodig om naar het kantoor van den Civielen Commissaris te gaan of van den ambtenaar om de noodzakelijke volmagt te halen. Het is voldoende om aan den ambtenaar te zeggen wanneer hij de plaats bezoekt, of hem te schrijven, dat een boer op zekeren dag van plan is zijn wagen op te laden met brandewijn, waarbij hij het aantal vaten en de hoeveelheid brandewijn moet opgeven, dan zal de ambtenaar, nadat hij zoodanige kennisgeving ontvangen heeft, het noodzakelijke verlofbriefje geven, en een verband voor de belasting nemen. Dit zal een generaal verband zijn en zal berekend worden om de belasting op alle verzendingen binnen twaalf maanden te dekken, ten einde den last te vermijden om voor elke verzending weer een nieuw verband uit te moeten nemen.

Belasting op brandewijn die op togt verkocht is, kan betaald worden aan den naasten Civielen Commissaris of Ontvanger van Belastingen, wanneer de togt afgeloopen is, of zij kan ook betaald worden door den boer wanneer hij 'thuis komt, aan den Civielen Commissaris van zijn afdeeling. In elk geval moet een quitantie voor de betaling der belasting geëischt worden en deze quitantie moet aan den ambtenaar vertoond worden bij zijn volgend bezoek op de plaats.

Het accijns-verlofbriefje moet altijd *met den brandewijn* saâm gaan, en elke Residerende Magistraat, Vrederegter, Accijns-Ambtenaar, Veldkornet, Politie-constabel of Marktmeester mag den brandewijn examineren en vragen om het verlofbriefje vertoond te worden. Alle brandewijn die bevonden wordt verzonden te zijn zonder verlofbriefje of certifikaat zal in beslag genomen kunnen worden en de persoon die se onder zijn berusting heeft zal eene straf beloopen, £500 of 12 maanden gevangenzetting niet te bovengaande.

Brandewijn die uit de bergplaats genomen wordt, ten gebruike van den boer, zijn huisgezin of zijn bedienden, of om aan zijne vrienden weg te geven, moet in het stockboek opgeschreven worden. Zes zoogenaamde kwart bottels zullen gerekend worden als een gallon.

Thomas Crowe,
Hoofd-Inspecteur van den Accijns.

Kantoor van den Accijns,
Kaapstad, 4 Augustus 1884.

BECHUANALAND.

Wij zijn verzocht twee stukken over de zaak van Bechuanaland te plaatsen. Het eerste is een open brief aan den heer Leonard, M.L.A., en luidt aldus:—

Venterstad, 13 October, 1884.

WelEd. Heer,—Wij ondergeteekenden, leden eener Commissie, benoemd op eene Publieke Vergadering, gehouden op 11 October 1884, te Venterstad, nemen hierbij de vrijheid UEd. het volgende verzoek te doen.

Op eene vergadering gehouden te Kaapstad den 24sten September ll., hebt gij de Vrijwilligers in het land Gosen openlijk beschuldigd niet alleen dat zij roovers zijn, maar ook dat zij op de vrouwen van Montsioa hebben gevuurd, dat zij kleine kinderen de hersens uitgeschoten hebben, en zulke dingen meer.

De positie die gij in dit land bekleedt eischt voorzeker dat zulke dingen niet door u gezegd worden dan na bewijzen.

Wij roepen u dan hiermede op om openlijk in de publieke Couranten uw bewijzen te geven, opdat het Publiek over die bewijzen kan oordeelen.

Gij zijt een te ervaren regtsgeleerde dan dat wij zouden aantoonen welke soort van bewijzen wij verlangen, slechts merken wij op dat wij niet met een bloot telegram van eenig correspondent zullen tevreden zijn.

Wij twijfelen niet of gij zult aan ons verzoek voldoen.

Wij hebben de eer te zijn,
WelEd. Heer,
UEd. Onderdanige Dienaren,

P J J Viljoen	G S Odendal
G H J Kruger	B J v Nuwenhuizen
P J v d Heever	P J v Nuwenhuizen
J Kruger	W J Grobler
D P v d Heever	W S Grobler, sen.
P F Joubert	J L du Plessis
D M Odendal	P J du Plessis
P de Bruin	M J Prinsloo
J S Odendal	P J v d Heever
C A Potgieter	

Het tweede stuk bevat de resoluties op 16 dezer te Burgersdop op een Bondsvergadering gepasseerd:—

No. 1.—Deze vergadering geeft haar smart te kennen over die sterke bewegingen in Kaapstad en elders, in zake Bechuanaland, naar dien de annexatie van Montsioa's land provisioneel was, en zij, hoewel daarvan bewust, resoluties hebben genomen en verzonden, welke niet anders dan rassenhaat verwekken, en eene noodlottige verwijdering veroorzaken tusschen Kolonisten.

No. 2.—Deze vergadering is overtuigd, dat de tusschenkomst van de Rijksregering, zooals gevraagd, zeer nadeelig werken zal voor de welvaart en bloei van Zuid Afrika, beschouwende zij de Koloniale Regering bekwaam om alles te regelen, in vereeniging met de naburige Staten.

No. 3.—Deze vergadering geeft haar smart te kennen, over de taal door den heer Leonard gebezigd, op een vergadering te Kaapstad gehouden. Zij houdt zich overtuigd, dat nooit bewezen zal kunnen worden, wat de heer Leonard zoo onbedacht heeft gesproken, en protesteert tegen zulke ongegronde beweringen.

No. 4.—Deze vergadering geeft hare verwondering te kennen, dat zulk een ophef gemaakt wordt van de provisioneele annexatie van Montsioa's land door de Transvaal, terwijl geen enkele stem van die zijde vernomen wordt tegen de annexatie van Angra Pequena, door het Duitsche Rijk. Te meer, daar eerstgenoemde uit menschlievendheid geschiedde, en laatstgenoemde eene uitbreiding is van gemeld rijk, en derhalve verlies voor Zuid Afrika, waartegen de Rijksregering de Kolonie anders zoude moeten beschermen.

No. 5.—Deze vergadering geeft hare blijdschap te kennen over de voorzigtigheid van ons Ministerie, getoond in zijne onderhandelingen met den Hoogen Commissaris, in zake Bechuanaland, blijkens de Correspondentie gevoerd tusschen den Hoogen Commissaris en het Ministerie.

No. 6.—Deze vergadering besluit een Copie van deze resoluties te zenden aan den Eersten Minister, met het vriendelijk verzoek dezelve te overhandigen aan den Hoogen Commissaris, om ze op gelijke wijze als die van anderen over te zenden aan de Rijksregering.

Produktenmarkt te Port Elizabeth.

Wol.—De aankomsten van het nieuwe scheersel zijn nog niet groot en de vraag blijft slap. Donderdag werden er 201 balen aangeboden en daarvan 140 verkocht. Er was geen superieure Uitenhaagsche sneeuwwitte wol. Tien balen van de Excelsior Werken werden ingehouden op een offerte van 1s. 2d. per lb. en een kleine hoeveelheid buiten gereinigde ging van de hand tegen dien prijs. Eenige balen van de Excelsior Werken werden verkocht tegen 1s. per lb. Er was geen vliegegewasschen wol. Het grootste partijtje bestond uit 15 balen gewone vette en werd verkocht tegen 5½d. per lb., welken prijs ook een kleiner partijtje behaalde. Tien balen gingen van de hand tegen 5¼d. en twee kleinere partijtjes tegen respectievelijk 5⅛d. en 5¼d. per lb. Elf balen fijne vette, maar vol zand en zaad, werden verkocht tegen 5⅜d., twaalf balen meer of minder gebrekkige vette tegen 4⅞d. en een klein partijtje tegen 4⅞d. per lb. Verscheidene zeer inferieure partijtjes gingen van de hand tegen van 3d. tot 3½d. per lb. Er was naar evenredigheid eene grootere hoeveelheid dan gewoonlijk van grove en gekleurde wol. Twee balen gereinigde behaalden 6d. en talrijke partijtjes vette van 2⅝d. tot 2⅞d. per lb.

Angorahaar.—Er was Donderdag een tamelijk groote vertooning van dit artikel, maar het grootste gedeelte er van was meer of minder inferieur. De aangebodene hoeveelheid bestond uit 37 balen en 27 zakken en hiervan werden slechts 4 balen ingehouden. De beste partijtjes behaalden 1s. 1d. en 1s. 1½d. en middelmatige partijtjes van 11d. tot 1s. 0½d. per lb. Het grootste partijtje bestond uit 6 balen kort, gemengd en inferieur haar en werd verkocht tegen 10½d. Een partijtje van 4 balen behaalde 9½d. per lb. en het restant ging van de hand tegen van 6d. tot 8½d. per lb. Er was geen de minste verbetering in de prijzen.

CORRESPONDENTIE.

[Wij stellen ons niet verantwoordelijk voor de gevoelens onzer correspondenten. Ingezonden stukken kunnen niet teruggeëischt worden.—Red.]

WIJNMAKEN.

Fransche Hoek, 23 Oct. 1884.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In uw uitgave van den 21sten dezer komt een schrijven voor van den heer P. de Villiers over wijnbereiding, enz. Die wenken en raadgevingen behoorden wel gevolgd te worden daar zij gebleken zijn wel degelijk te beantwoorden. Ik heb de wenken van dien heer in de algemeene trekken gevolgd, en ondervonden dat wijn volgens dat voorschrift gemaakt uitstekende resultaten levert. Mijn vaten goed gezuiverd; mijn druiven goed rijp, doch niet overrijp; het sap niet op de stengels gegist, hoewel, door overvloedigen oogst en gebrek aan ruimte, de gisting niet zoo lang kon voortduren als in het voorschrift vervat, heeft mij een uitstekenden wijn geleverd, die door den heer De Villiers zeer wordt geprezen. Om te bewijzen hoe goed zijn voorschrift werkt, dien ik te zeggen, dat de heer De Villiers mijn monster wijn beoordeelde als *zeer goed* en er eenige leggers van kocht, voordat ik hem verteld had hoedanig de wijn bewerkt was. Twee achtereenvolgende malen heb ik hem monsters getoond en verkocht zonder hem iets te zeggen van de wijze van bereiding, daar ik den kooper niet wilde influenceren, doch uitvinden welke kwaliteit was van wijn op dit principe gemaakt. Nadat ik hem mijn derde monster getoond had, heb ik het eerst geopenbaard. In zoo verre het voorschrift, doch nu het voordeel. Ik heb een groote hoeveelheid van dien wijn naar de stokerij gezonden, omdat er zoo weinig verschil tusschen de prijzen was, en het voordeel, of liever de schade om het even was. Ik moet dit echter hierbij voegen, dat ik nog verkoopen *kan* in gevallen waar anderen niet verkoopen kunnen.

Ik hoop toch dat men later voor zijne onderneming betaald zal worden. Het verschil, moet ik boven op zeggen, tusschen prijzen aan de stokerij te Fransche Hoek en de Maatschappij aan de Paarl was in der tijd van vijf tot tien shillings.

Door bovenstaande op te nemen in uw geëerd blad zult gij verpligten,

UEd. Dw. Dienaar,
J. J. Preiss.

HET "VOLKSBLAD", DE HEER LEONARD EN DE HEER DIRK VILJOEN.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Indien het *Volksblad* denkt dat de heer Dirk Viljoen *niet* het gevoelen van een ontzaggelijke meerderheid Zuid-Afrikanen spreekt aangaande de aanspraak van den heer Leonard, dan wil ik hem uit den droom helpen. Ik heb onlangs een heer gesproken die een lange en uitgestrekte landreis heeft afgelegd, en overal, verhaalt hij mij, wordt van het Oudtshoornsche Parlementslid, Leonard, met de uiterste verachting gesproken. Reeds bekend als een manteldraaijer, een politieke Judas, heeft hij nu zijn ware tweekleur aan den dag gelegd; en indien hij, of zijn vriend van het *Volksblad*, dat niet gelooven wil, kan ik hen een raad geven om Zuid-Afrikaansch gevoelen op den toets te stellen. Laat de heer Leonard zijn ambt als vertegenwoordiger van Oudtshoorn afleggen, laat dan twee zijner vrienden—want hij zal toch wel *twee* brakken in Oudtshoorn kunnen vinden—hem weder voorstellen en seconderen tegen Advokaat Maasdorp of eenig ander bekwaam man, en dan zullen wij zien wie gelijk heeft, de heer Dirk Viljoen of het *Volksblad*. Mijnheer! ik ben ook een aan wien een pakje exemplaren van advokaat Leonard's aanspraak over Bechuanaland gezonden was, met de woorden "lees en laat lezen" in groote zwarte drukletters. Ik heb gelesen, maar het was een moeijelijke zaak mij in de haak te houden en niet gedurig uit te schreeuwen: Leugenaar! Landverrader! Manteldraaijer! Boerenhater! En toen ik aan het einde kwam deed ik met de overige exemplaren zooals bovengemelde reiziger mij verhaalde door zeer vele anderen is gedaan, ik riep mijn Hottentotmeid, Kaatje, (ongelukkig is hier geen "laxman") en zeide tot haar: "smijt al die papieren in het vuur", en zoo was het ook gedaan en zoo was het einde van "*laat lezen.*" Het is een gelukkig iets voor ons land dat de Rijksregering niet, zooals vroeger gemeld, tot een besluit omtrent het zenden van een Commissaris is gekomen. De Voorzienigheid beware ons arm land voor zoo iets! Maar komt het ongelukkig zoo dat troepen of politie naar Land Gosen gezonden worden, dan hoop ik dat Zijne Excellentie de Gouverneur Advokaat Leonard zal aanstellen als Kapitein of Kolonel, en dat hij zich even dapper zal gedragen om de Land Gosen-mannen te gaan uitdrijven als hij zich in de Beurs aan de Kaapstad getoond heeft om zijne landgenooten te bevlekken. Hij zal toch niet weigeren om die "moordenaars" en "roovers" te helpen uitdelgen. De Afrikaner bevolking zal hem overal verwelkomen en op de handen dragen!! Laat zijn vaandel een doodshoofd en twee murgbeenen overkruis zijn, en laat hij zijn bende noemen: "Leonard's Uitdelgers", dan wensch ik hem niets erger dan een voorspoedige terugreis.

En aan u, mijnheer *Volksblad*, wil ik toch ook een raad geven. Het is waarlijk belagchelijk om uw blad "*Volksblad*" te noemen! Wie is toch zoo onnoosel om dat te gelooven? Zeil toch niet langer onder een *tweekleur*, Afrikaner van voren en Neger van achteren—wit en zwart. Wees toch eerlijk. Hijsch de zwarte vlag moedig. Men zal u dan gelooven! Maar welk *Zuid-Afrikaan* gelooft nu in het *Volksblad?*

Een Loyaal Zuid-Afrikaan,
die, evenals de heer Viljoen, niet wenscht de Engelsche vlag door een ander te zien vervangen, maar die alle manteldraaijers en Judassen veracht.

Allerlei uit Hollandsche Bladen.

— Keizer Karel IV—aldus verhaalt een napluizer in de *Prov. Gr. Ct.*—trok een monnik, genaamd Theodoricus Kagelwied, uit een klooster en maakte hem ambtman in eene kleine plaats, omdat hij hem als een verstandig en eerlijk man had leeren kennen. Toen nu de vorst eens door die plaats reisde, ging hij bij hem aan huis en verlangde, dat voor hem en zijne hovelingen, zoo spoedig mogelijk, een ontbijt moest worden opgezet. De monnik liet dadelijk alle varkens van de plaats bij elkaar drijven, de ooren en staarten afsnijden, en die op allerlei manier zoo bereiden en opdragen. De keizer, verwonderd over die vreemde spijze, vroeg den gastheer er over, en kreeg ten antwoord: Ik had in haast, met geringe kosten uwe majesteit niet kunnen bedienen, want had ik de varkens of ander vee moeten laten slagten en klaar maken, dan had het veel te lang geduurd en ook te veel gekost. Nu hebben uwe onderdanen evenveel varkens als gisteren en maar een klein verlies van ooren en staarten. Dit antwoord beviel den keizer zoo wel, dat hij weinig tijds daarna den man een hoogere betrekking schonk, en Kachelwied voldeed geheel aan de verwachting van den vorst. Hij deed den keizer niet alleen veel voordeel, maar werd ook zelf een welgesteld man. Zooals gewoonlijk kreeg hij benijders, afgunstigen, lasteraars, die hem bij den keizer in verdenking bragten en van misbruik van vertrouwen beschuldigden. Hij werd voor den vorst geroepen en moest, in presentie van zijne beschuldigers, rekening en verantwoording zijner administratie doen. De flinke man verzekerde, dat hij dadelijk wel aan dat bevel kon voldoen, legde de stukken over en zeide: Uwe majesteit heeft mij tot dit ambt gekozen, toen ik niets had dan mijn kap en eenige penningen in den buidel. Als uwe majesteit mij nu die dingen er weer uit wil laten nemen, dan is deze zak met geld, en wat ik in mijn ambt overgespaard heb, alleen het eigendom van mijn keizer, en niets is 't mijne. Ik vertrouw dat deze rekening, ofschoon wat zeer kort, toch rigtig en eerlijk zal bevonden worden!— Die rekening en dat ronde woord bevielen den keizer zoo zeer, dat hij dien eerlijken man tot zijn opperhofmeester en tot bisschop van Maagdenburg en Minden benoemde.

BONDGENOOT OF NIET?

— Een vreemdeling, die in de warme gewesten verkeerd had, gaf een speelpartijtje ten zijnen huize. Hij had uit het Oosten een kangeroe (springhaas) medegebragt, die los tusschen de gasten doorliep. Men weet dat de kangeroe een zak aan zijn hals heeft, waarin de kleinen worden geborgen. Welnu, men bemerkte onophoudelijk dat er op de tafeltjes goudstukken ontbraken en de gasten begonnen elkander wantrouwend aan te zien. Eindelijk doet iemand het voorstel, dat alle spelers hun zakken zullen omkeeren. Dat geschiedde, maar men ontdekte niets. Toen zegt op eens een mijnheer met een bril op, blijkbaar een zoöloog: Men heeft den kangeroe zijn zakken niet laten omkeeren! Dat was een idee! En ziet, men vond het verlorene terug. De gastheer zal voor de regtbank moeten bewijzen, dat de kangeroe zijn bondgenoot niet is.

UIT AMERIKA.

Onder de schoonen, die in de deftige badplaats der Vereenigde Staten Saratoga bijeen waren, trok één jonge dame dit jaar insonderheid de aandacht. Zij noemde zich miss Roger en vertoonde zich steeds in een smaakvol zwart toilet; het heette dat zij in den rouw was over haar vader, die een onlangs overleden, zeer gegoed makelaar in Baltimore was. De schoone vreemdelinge kwam dagelijks aan de bron, sloeg de oogen neer voor de te al onbescheiden blikken van bewonderende nietsdoeners, en scheen zich alleen met hare smart bezig te houden.

Ongeveer tegelijkertijd kwam majoor Maldongan in Saratoga aan. Hij was een deftig man, met fijne manieren, en beschouwde zijne omgeving met eene soort voorname onverschilligheid. Hij deed zich voor als een officier in Engelschen dienst en als de jongere broeder van een Lord; ook liet hij verluiden, dat hij in het westen der Vereenigde Staten uitgestrekte landerijen bezat.

Majoor Maldongan en miss Roger ontmoetten elkander toevallig aan de bron. Hij had juist zijn glas gevuld, toen zij naderde; beleefd bood hij het haar aan. Terwijl zij dronk, viel haar zakdoek; hoffelijk nam hij dien op en overhandigde hem aan de eigenares, die kleurde en uit verlegenheid haar parasol uit de handen liet glijden, dien de fijn beschaafde krijgsman haar met een eerbiedige buiging weder ter hand stelde.

De officier zette hierop zijne wandeling voort, en de dame begaf zich naar haar kamer.

Den volgenden morgen ontmoetten zij elkander, geheel toevallig, weder aan de bron, reeds vóór de andere gasten ontwaakt waren. De bediende, die de glazen moest vullen, was er nog niet, en de majoor kon dus opnieuw een ridderdienst bewijzen. Men kende elkaar nu al wat beter. De majoor sloeg een wandelritje voor, en na eenig aarzelen stemde zij daarin toe. Om 10 uur was men terug. Kort voor den middagdisch ging de majoor naar een stil en lief plekje in den tuin van het badhuis. Toevallig zat miss Roger daar alleen, met een boek in de hand. Een belangwekkend gesprek ontspon sich, waarin men, helaas! door de bel voor tafel prosaïsch genoeg werd gestoord.

Om vier uur reden zij weder samen uit, en weldra verbreidde de duizendtongige faam, dat zij in een naburig dorp een huwelijk gesloten hadden.

De faam had ditmaal eens gelijk.

Den volgenden morgen verliet het plotseling gezond geworden jonge paar de badplaats en ging een huwelijksreisje maken. De dagen werden tot seconden en over geldzaken dacht men niet.

Maar op zekeren morgen vond de majoor het toch goed, dit onaangename onderwerp terloops te behandelen. "Wel, lieve Kitty," sprak hij, "wie beheert nu uw vermogen?"

— Gij, mijn beste!

— Ja, later, maar ik meen, in wiens handen het nu is?

— Geheel in de uwe.

— Drijf nu niet den spot met mij, ging hij voort, hare blanke hand streelende. Gij hebt mij uw hart geschonken, 't is tijd nu ook uw vermogen aan mij te geven.

— Mijn gelaat vertegenwoordigt mijn gansche vermogen, was haar antwoord en zij vleide haar met golvende lokken versierd hoofd tegen zijn schouder.

— Laat ons 't kort maken, mevrouw! begon de boos wordende echtgenoot, ik heb geld noodig. De huurkoets, waarin we hier gekomen zijn, heb ik teruggezonden, en ik heb geen middelen om een andere te bekomen.

— Om voor u in vrijmoedigheid niet onder te doen, moet ik u verklaren, dat ik op de gansche wijde wereld niets het mijne noem, dan wat gij van mij voor u ziet.

— Dus hebt gij geen landgoederen?

— Geen duim gronds.

— Geen kapitaal in de bank?

— Geen penning.

— Geen gereed geld, geen juweelen?

— Niets, ter wereld niets.

— Zijt gij dan niet de dochter en erfgename van een rijken makelaar?

— Niets minder dan dat.

— Wat zijt gij dan?

— Uwe vrouw, mijnheer! en de dochter van een eerlijken kleêrmaker.

— Vervloekt! riep de Engelsche krijgsman. Eerst werd hij boos, maar weldra barstte hij in een spottend lagchen uit.

— Ik wensch u geluk, mevrouw de echtgenoote van een bedelaar! Ik ben geruïneerd en weet niet hoe mij te redden.

— Zoudt gij niet een wissel op uw broeder kunnen trekken?

— Ik heb niet de eer de bloedverwant van een lord te zijn.

— Welligt zoudt gij u tot den kwartiermeester van uw regiment kunnen wenden?

— Ik behoor tot geen regiment.

— En hebt geen landerijen in Arkansas!

— Geen duim groot.

— Mag ik dan zoo vrij zijn te vragen, wie gij eigenlijk zijt, mijnheer?

— Uwe echtgenoot, mevrouw! om u te dienen, en verder niets dan de zoon van een berucht speler, die mij zijne grondbeginselen en zijn vak als erfenis naliet.

— Mijne vader heeft mij ten minste eene goede opvoeding gegeven.

— De mijne insgelijks, maar ditmaal heb ik toch eene verkeerde kaart getrokken!

Dit zeggende, snelde hij naar den hotelhouder. Zijn bekoorlijk vrouwtje sloop hem op de teenen achterna en luisterde het volgende gesprek af:

— Wanneer is er gelegenheid naar New York?

— De postwagen gaat vannacht om half een.

— Bestel dan ééne plaats voor mij, en laat mij tijdig wekken.

— Maar ééne plaats?

— Jawel, maar één.

De hotelhouder herinnerde, dat voor 's nachts de plaatsen vooruit betaald moesten worden.

— De majoor betaalt.

De echtelingen zetten hun gesprek niet voort, maar begaven zich naar hunne kamers. De majoor sliep weldra in. Mevrouw liet hem slapen, pakte haar koffer en ging daarmee toen de postwagen aankwam, naar beneden. Zij ontmoette den hôtelhouder, die mijnheer ging wekken.

— Help mij even dien koffer naar beneden brengen.

— Maar ik moet eerst mijnheer wekken.

— Onnoodig hem te storen.

— Was de plaats dan voor u besteld?

— Ja, ik moet onverwijld naar New York, en daar mijnheer zoo gerust slaapt en gij mij wel even helpen kunt, vind ik het beter hem niet te storen.

— Kom dan maar, mevrouw, de wagen is gereed.

Mevrouw Maldongan steeg in, weldra op weg naar New York en liet den rijken "majoor" de zorg over, een ander rijtuig en eene andere vrouw te zoeken.

ZUID AFRIKAANSCHE BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ

Van KAAPSTAD (Beperkt).

KANTOOR: ST. GEORGE-STRAAT, KAAPSTAD.

Ingeschreven Kapitaal - - - £42,500.

DIRECTEUREN:

A. D. KRYNAUW, Voorzitter.
AD. V. D. BYL, Vice-Voorzitter.
J. G. BORCHERDS. | H. J. DE WET.
J. B. BUISSINNE. | WALTER SEARLE.
G. W. STEYTLER.

AUDITEUREN:

G. H. MOLLER en J. W. S. LANGERMAN.

AGENTUREN in al de voornaamste Steden in de Kolonie.

VOORSTELLEN voor de Verzekering van Vast- en Losgoed tegen risiko van Verlies en Schade door Brand dagelijks overwogen en beantwoord.

J. W. ASHBURNHAM, Secretaris.

De Waal & De Kock

LANDEN NU

HOLLANDSCHE HOUTEN KOORNSCHOPPEN,

Sikkels, BY en IB, enz.—Zeismessen en Steenen.

Tuinschoffels, allerlei maten—Boschpikken—Kielhouwers—Delfvorken—Graven
Houten Kruiwagens, beste Koloniale—IJzeren Kruiwagens
Looden Pijp, alle maten—"Striptin"—Lood, Hagel, Dopjes, enz.
Koperen Gallon-Bekers—Toppen en Bodems voor Brandewijnketels
Best Galvanisch Dakijzer, alle maten, Gooten, Afleiders, enz.
Grease—Teer—Verf—Olie—Vernis—Spijkers—Bouten—Moeren—Schroeven
Patente Broodmessen—Am. Karns en Worststoppers
IJzeren Ledekanten—Katels en Kinderkatels
Baden: Spons, Slipper en Galvanische—Emmers en Gieters
Borstelwerk, alle soorten—Kwasten—Bezems, enz.
Zeilkribben—Portmanteaux—Concertinas, prijzen laag—Spiegels—Schilderijen.

IJZERPAKHUIS, BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

Teekenen van den Tijd.

De Ondergeteekenden bieden nu het Koloniale Publiek

AAN

NETTE EN DUURZAME

WASCHTAFELS.

6S. 6D.

ELK.

VOORZIEN van Handdoek-Rak en Lade. De Inwoners van Kaapstad en Buitendistrikten worden uitgenoodigd hunne **Uitgebreide Vertoonkamers** te komen bezigtigen alwaar de Grootste Voorraad

MEUBELEN

in Zuid Afrika te zien is. Bezoekers behoeven niet bevreesd te zijn dat zij lastig zullen worden gevallen door verzocht te worden om te koopen, daar het de wensch van de Eigenaars is dat hun Magazijn beschouwd zal worden als zijnde eene

Tentoonstelling van Koloniale Meubelen.

In dit Magazijn zal men vinden een Grooten Voorraad Engelsche en andere Meubelen, Beddegoed, Tapijten, Corticine en Huiselijke Benoodigdheden in groote verscheidenheid.

D. ISAACS & Co., ondernemen goede Meubelen te verkoopen tegen minder Geld dan waarvoor inferieure Artikelen elders worden verkocht en wenschen hun die koopen willen de raadzaamheid op het hart te drukken om hunnen Voorraad te bezigtigen met het doel om de prijzen met die van andere huizen te vergelijken. Daar er geen ander dan goed uitgedroogd Hout in dit Etablissement wordt gebruikt kunnen zij met vertrouwen elk artikel waarborgen.

Het is de gewoonte dezer Firma om alle goederen te merken tegen

NETTO KONTANTE PRIJZEN

EN

Van dezen Regel wordt niet Afgeweken.

D. ISAACS & CO.

88, 90 EN 92. LANGEMARKT-STRAAT.

AAN BOEREN.

R. M. ROSS & Co., BIEDEN NU TE KOOP AAN

RANSOME'S PLOEGEN, Enkele, Dubbele, Drie- en Viervoor.
RANSOME'S 342 PLOEGEN, met Balken en Wielen.
RANSOME'S 343 PLOEGEN.
HOWARD'S Enkele, Dubbele, Drie- en Viervoor PLOEGEN.
AMERIKAANSCHE PLOEGEN, Nos. 19, 20, 21, 22, 23, 25 en 26.
AMERIKAANSCHE HEUVEL PLOEGEN, 0.00, BL, A2.
R. M. ROSS & Co's Verbeterde DUBBELE ZWEEDSCHE PLOEGEN, met Hefboomen.
R. M. ROSS & Co's PATENTE WIJNGAARD PAARDENHARKEN.
HOWARD'S ZIG-ZAG EGGEN, voor Ligten en Zwaren Grond.
SCHAREN en toebehooren voor al de bovenstaande.

R. M. ROSS & Co's vertooning van Landbouwgereedschap, Stoommachinerie enz., is dagelijks open in hunne Vertoonkamer.

R. M. ROSS & Co. Strand-straat, Kaapstad

A. BOND EN BOERENVEREENIGING.

NU VERKRIJGBAAR,

BIJ DE ONDERGETEEKENDEN,

Exemplaren van de Algemeene Constitutie van den A. Bond, tezamen met de Provinciale Constitutie voor de Kaapkolonie.

HOFMEYR & REGTER.

Groenteplein, Kaapstad.

KAAPSCH GOUVERNEMENTS SPOORWEGEN.

WESTELIJKE STELSEL.

Opening naar de Oranje-rivier.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving dat de Opening van de Lijn naar de Oranje-rivier voor Passagiers- en Goederenverkeer plaats vinden zal OP MAANDAG, DEN 3DEN PROXIMO.

Voor bijzonderheden van den Treindienst zie men de gepubliceerde Tijdtafels, die aan alle Stations te bekomen zijn.

C. B. ELLIOT, Algemeen Bestuurder.

Kantoor van den Algemeenen Bestuurder van Spoorwegen,
Kaapstad, 22 October 1884.

WENTZEL & SCHLESWIG,

APOTHEKERS EN HANDELAARS IN DROGERIJEN

OPVOLGERS VAN

C. SCHMIETERLOEW & CO.,

KAAPSTAD.

DROGERIJEN EN MEDICIJNEN van de Beste Kwaliteit; Pharmaceutische en Chirurgijn's Benoodigdheden, Patente Medicijnen, Parfumerie en Artikelen voor het Toilet, enz., enz.

Leveranciers van Homœopathische en Hollandsche Medicijnen.

Fabrikanten van Sodawater, Limonade en Medicinale soorten Spuitwater.

GEORGE FINDLAY & CO.

HEBBEN ONLANGS ONTVANGEN

BRANDRAM'S BESTE BLOEM VAN ZWAVEL

IN VATEN VAN 200 EN 100 LB.

EN HEBBEN TE KOOP TEGEN LAGE PRIJZEN.

TUIGBESLAG, Zadelmakersgereedschap
BLIKSLAGERSGEREEDSCHAP, Blikkenplaten, Blik in Staven, Soldeerbouten
BLADKOPER, Bodems en Deksels voor Koperen Distilleer Ketels, Geelkoperen Soldeersel, Bladgeelkoper
OVAAL STALEN HEININGDRAAD, Standaards, Kookkagchels, "Hot Plates"
"CRADLE" ZEISEN, Zeismessen, Sikkels, Zeisslijpsteenen
WIJNGAARDSCHOPPEN, Spuiten
McDOUGALL'S SCHAPENDIP, Schaapscharen
WIJNPOMPEN, Pompen voor Besproeijing en voor het Drenken van Vee, Middenpunt vlietende Pompen
GALVANISCH IJZEREN NETWERK.

IJZERPAKHUIZEN, 15 GRAVESTRAAT, KAAPSTAD.

PUBLIEKE

VERKOOPING

VAN

Levende Have, Boerderij Gereedschap en Staande Oogsten.

DE Ondergeteekende heeft ten gevolge van zijne zwakke gezondheid besloten de Boerderij te laten varen en zal dus verkoopen,

PER PUBLIEKE VEILING,

AAN ZIJNE WONING

"PROCESFONTEIN,"

St. Helenabaai, Distrikt Malmesbury,

OP

VRIJDAG, 31 OCTOBER 1884.

al zijn Boerderij Have, Staande Oogsten, enz., namelijk:

DEN STAANDEN OOGST van 13 Mudden KOREN, 28 Mudden HAVER EN 7 Mudden GARST, meerendeels gezaaid op Brakland en in Allerbloeijendsten Staat-

17 Eerste Klasse Trekossen, geschikt voor den Slagter.
9 Goed gedresseerde Paarden, in goede Conditie.
4 Vette Varkens.
5 Schaaprammen.
1 Nieuwe Wagen met Bok, compleet.
2 Nieuwe Wagen-Zijstukken.
1 „ Buikplank.
1 „ Kar op Veren.
2 „ Disselboomen.
3 D. V. Ploegen.
1 Howard's Egge.
1 Ploegstel en 3 Ploegboomen.
2 Ossenvellen.
Hoeveelheid Vaten, groot en klein.
1 Span Jukken, compleet.
Tuigen, Zwingels, Ossenriemen, enz.
2 Deuren en Kozijnen en een hoeveelheid nieuwe Bouwmaterialen.
3 Zeisen, enz., enz.

En wat verder op den Dag der Verkooping mag worden voorgebragt.

N.B.—De Oogsten en Levende Have zijn door Kooplustigen te bezigtigen ten eenigen tijde voor de Verkooping, op aanzoek bij den Ondergeteekende.

LIBERAAL KREDIET.

Verkooping te beginnen om 9 uur v.m.

JACOBUS M. LOUBSER.

Landingplaats, Bergrivier,
Septemb, 1884.

J. C. STEPHAN, Afslager

ONDERLINGE MAATSCHAPPIJ

VAN

LEVENSVERZEKERING

VAN DE

KAAP DE GOEDE HOOP

(MUTUAL.)

Kennisgeving aan hen die hun Leven wenschen te Verassureren.

DE EERSTVOLGENDE VERDEELING VAN WINSTEN zal plaats vinden in Augustus 1886. Allen die hun Leven vóór den 1sten NOVEMBER A.S. Verassureren, zullen regt krijgen op TWEE JAREN van den dan te verklaren BONUS. Voorstellen behooren dus *zonder verzuim* ingediend te worden.

De Maatschappij heeft Agenten door de geheele Kolonie en ook in Natal, den Vrijstaat en de Transvaal.

J. C. GIE,
Secretaris.

Kaapstad, 4 Sept. 1884.

DUITSCH DIEMET, tegen HALVEN PRIJS.—Een gedeelte van den Voorraad van een Fabrikant zal à Contant tegen de volgende prijzen verkocht worden: Wit Gekeperd, 30 duim breed, 4¾d. per yard; Wit Brocaat, 30 duim breed, 4¾d. per yard; Rose Gestreept, met bloemen, do., 8¾d. en 10½d. per yard; 50 duim dubbelbreed, tegen 1s. 4½d. per yard. Bovengenoemde Goedkoope Artikelen zijn in 't bijzonder de aandacht waard van Hoofden van Huisgezinnen, Hotel- en Logieshuishouders. Monsters worden gratis geleverd door STUTTAFORD & Co.

GELD,

VAN £500 tot £10,000 op EERSTE VERBANDEN op Plaatsen binnen de Kolonie, tegen Lage Rente, is verkrijgbaar op aanzoek bij:

JOHAN JANSEN & Co.

Makelaars en Algemeene Handels Agenten.
Standard Bank Gebouwen,
Kaapstad.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Dingsdag, via **Madeira** en **Plymouth**, te Sint Helena en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Oct. 29.—GARTH CASTLE, Kapt. R. DUNCAN.
Nov. 12.—ROSLIN CASTLE, Kapt. JONES, R. N. R.
Nov. 26.—NORHAM CASTLE, Kapt. A. WINCHESTER.
Dec. 10.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. M. P. WEBSTER.

ANDERSON & MURISON,
Agenten.

UNION LINIE

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ
(BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland**, **Via Madeira**, om den anderen **Woensdag**, te 4 uur n.m., te **St Helena** en **Ascension** als onder aanleggende.

Nov. 5.—ATHENIAN, Kapt. WARLEIGH.
Nov. 19.—MOOR, Kapt. CAINES, R.N.R., via St. Helena.
Dec. 3.—TARTAR, Kapt TRAVERS.
Dec. 17.—MEXICAN, Kapt. BAINBRIDGE, via St. Helena en Ascension.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich ten Kantore der Maatschappij, Adderleystr. THOS E. FULLER, Algemeen Bestierder voor Zuid Afrika.

G. MONTGOMERY WALKER,

(Solliciteur in de Hooge Geregtshoven van Schotland.)

Procureur, Notaris Publiek en Transportbezorger, Kaap de Goede Hoop.

Procureur en Notaris van de Standard Bank te Stellenbosch en de Stellenbossche Distrikts-Bank.

Secretaris en Thesaurier van de Municipaliteit en van den Afdeelingsraad Stellenbosch.

Zaken waargenomen in alle Hoven.

Verbanden, Transporten en alle soorten Acten gepasseerd.

Alle soorten Agentschap waargenomen

DAS CAPLAND

Deutsche Zeitung für Süd-Afrika.

Druck und Verlag von Braun, Michaelis & Co.

CAPSTADT.

"DAS CAPLAND" hat sich zur Aufgabe gemacht, die Interessen der deutschen Ansiedler in Süd-Afrika nach Kräften zu vertreten, eine engere Verbindung der Deutschen unter einander herbeizuführen und sie von allen wichtigen Vorgängen im Mutterlande und allen übrigen Staaten durch sorgfältige Berichterstattung zu benachrichtigen. Aufsätze aus dem Gebiete der Volkswirthschaft, unterhaltende und belehrende Mittheilungen, Romans und Erzählungen schliessen sich den politischen Berichten an.

Abonnementspreis: per 3 Monate 6 sh. —6 Monate 11 sh.—jährlich 1 Pfd. St. pränumerando.

Inserat-Preise: Einspaltig per Zoll 2sh. 6d und doppelspaltig 5 sh.—Bei stehenden Anzeigen Rabatt von 5, 10 resp. 15% bei resp. 12monatlichen Anzeigen.

Probe-Nummern gratis und franco.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL.

Vendu-Afslager en Algemeen Agent.

Kantoor Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu.

JOHAN JANSEN & CO'S.
ZUID AFRIKAANSCHE AANDEELEN LIJST.

Nagezien en Gecorrigeerd tot 27 October 1884

Wanneer opgerigt	Hoeveel Aandeelen	Ingesch. waarde £	Opbetaald £	Reservefonds & saldo na bet. v. laatste dividend £ s. d.	NAAM DER MAATSCHAPPIJ.	Kontante Verkoopprijs van £ s. d.	tot £ s. d.	Laatste twee Dividenden £ s. d.	£ s. d.	Aanmerkingen.
					BANKEN.					
1879	40,000	25	12½	.. ..	Bank of Africa (bept.)	4 0 0	5 0 0	0 10 0	0 0 0	November.
1836	17,500	50	20	0 0 0	Kaap de Goede Hoop Bank (bept.)	2 10 0	3 0 0	0 15 0	0 0 0	Jan. Julij.
1862	3,000	20	5½	16,500 0 0	†Kaffrarian Col. Bank (K. W. Town)	5 0 0	6 0 0	0 10 6	0 15 6	Feb. Augus.
1877	20,000	10	5	9,324 3 3	Nationale Bank, O. V. S. (bept.)	4 17 6	5 0 0	0 10 0	0 7 0	Junij.
1852	2,762	15	5	11,810 0 0	Paarl Bank	2 10 0	3 10 0	0 9 0	0 10 0	
1838	1,500	50	30	5,000 0 0	Zuid Afrikaansche Bank (Kaapstad)	1 0 0	0 0 0	2 8 0	0 0 0	
1862	40,000	100	25	400,000 0 0	†Standard Bank of British South Africa	38 0 0	39 0 0	1 10 0	1 5 0	Mei. Nov
1847	11,000	10	5		Union Bank	.. ..	... ..	.. ..	.. ..	Januarij.
1857	3,159	10	5	1,000 0 0	Wellington Bank	4 0 0	4 5 0	0 6 0	0 6 0	
1847	2,000	25	15	26,000 0 0	Westelijke Provincie Bank (Paarl)	20 0 0	20 10 0	2 15 0	2 10 0	Julij.
1850	2,250	10	2	12,564 10 0	Worcester Commercial Bank	3 0 0	4 0 0	0 12 6	0 3 0	Januarij.
					ASSURANTIE MAATSCHAPPIJEN.					
1873	10,750	10	1	45,000 0 0	Ægis Ass. van Port Elizabeth (bept.)	6 15 0	6 17 6	0 12 6	0 9 0	Februarij.
1840	900	25	19	14,342 0 0	K.G.H. Trust & Assurantie (Kaapstd)	22 0 0	22 10 0	2 10 0	2 0 0	Februarij.
1838	1,500	50	10	11,483 0 0	K.G.H. Zee Assurantie (Kaapstad)	18 0 0	19 0 0	0 15 0	1 15 0	Februarij.
1855	20,000	12½	2½		Com. Zee en Brand Ass. (Kaapstad)	2 12 6	2 15 0	0 0 0	0 0 0	Februarij.
1874	4,000	20	3	12,000 0 0	†Colonial Zee Ass. en Trust (bept.)	5 15 0	5 0 0	0 10 0	0 10 0	Januarij.
1877	4,000	10	2	2,500 0 0	Colonial Brand Assurantie (bept.)	1 10 0	1 12 6	0 4 0	0 2 6	Januarij.
1881	20,000	5	½	800 0 0	Oost Londen Ass. & Trust. Co.	0 3 0	0 6 0	.. ..	0 0 8	September.
1844	1,000	25	25	10,953 0 6	†Equit. Br. Assur. en Trust (Kaapstd.)	40 0 0	41 0 0	2 0 0	*1 10 0	
1849	1,500	50	20	12,168 0 0	†Equitable Zee Ass. Brand (Kaapstd.)	24 0 0	25 10 0	1 0 0	*1 0 0	Jan. Julij.
1864	10,000	10	1	10,000 0 0	Grahamstad Brand en Zee Assuran.	1 0 0	1 1 0	0 3 0	0 4 0	Jan. Julij.
1853	10,000	10	1½	68,660 0 0	†Guardian Assur. en Trust (P. Eliz.)	13 5 0	13 10 0	1 5 0	0 15 0	Augustus.
1879	10,000	5	1	2,600 0 0	K. W. Town B. en Z. Ass. en Trust Co.	0 10 6	0 12 6	0 1 0	.. ..	
1864	5,000	10	2½	22,000 0 0	†Mid. Br Ass. en Trust (bept.) Grff.-R.	6 0 0	*6 10 0	0 12 6	0 8 0	Februarij.
1873	2,000	10	3½	18,500 0 0	Paarl Brand Assurantie en Trust	6 0 0	6 10 0	0 10 0	0 12 0	
1852	9,000	10	1	43,000 0 0	†Port Elizabeth Brand en Zee Ass.	7 5 0	7 10 0	1 0 0	0 11 3	October.
1838	2,000	20	15	17,500 0 0	Protecteur Brand Assur. (Kaapstad)	11 0 0	12 0 0	0 18 0	0 18 0	September.
	20,000	10	1	8,500 0 0	Provident Assurantie en Trust (P. El.)	1 7 6	1 10 0	0 1 6	0 2 0	Februarij.
1882	10,000	5	3½	1,050 0 0	Queentownsche Brand,- Leen- en Trustmaatschappij	0 7 0	0 8 0	Acht percent.		Januarij.
1884	850	50	25	3,000 0 0	Z. A. Brand Assurantie (Kpstd.) bep.	19 0 0	20 0 0	2 0 0	1 10 0	Mei.
1858	5,150	10	2½	.. .. ..	Union Br. en Zee Ass. en Trust (G. T.)	1 0 0	1 5 0	0 6 6	0 6 6	
					MIJNMAATSCHAPPIJEN.					
					KIMBERLEY MIJN					
1881	2,300	50	50	... ...	Barnatos (bept.)	5 10 0	5 15 0	4 10 0	4 10 0	
1881	13,200	10	10	... ...	Beaconsfield (bept.)	0 10 0	0 10 6	.. ..	... ...	
1880	997	100	100	5,079 0 0	British (bept.)	25 0 0	30 0 0	15 0 0	5 0 0	Per Kwartl
1880	15,000	10	10	... ...	Cape (bept.)	0 10 0	0 15 0	.. ..	... ...	
1880	57,686	10	10	... ...	Central (bept.)	2 10 0	3 0 0	12 10 0	15 0 0	
1880	28,000	20	20	82,977 12 10	Compagnie Française	14 10 0	15 0 0	1 15 3	3 0 4	Jaarlijks.
1881	650	100	100	... ...	North-East (bept.)	20 0 0	21 0 0	.. ..	.. ..	
1880	6,650	10	10	... ...	Octahedron (bept.)	.. ..	.. ..	.. ..	...	
1880	1,119	100	100	... ...	South-East (bept.)	15 0 0	16 0 0	.. ..	...	
1880	34,360	10	10	... ...	Standard (bept.)	3 0 0	3 10 0	10 0 0	...	
1881	4,120	20	20	... ...	Vulcan (bept.)	..	.. ..	... ...	... ..	Per Kwartl
..	...	5	5	.. .. .	Gems	1 10 0	1 15 0	.. ..	... ..	
					DE BEER'S MIJN.					
1880	64,600	10	10	... ...	De Beers (bept.)	4 12 6	4 15 0	0 2 0	0 2 0	Maandelijks
1881	10,500	10	10	... ...	Elma (bept.)	6 0 0	6 10 0	0 6 0	0 10 0	
1881	19,400	10	10	... ...	London & South African (bept.)	0 15 0	1 0 0	... ...	.. ..	
1881	10,200	10	10	... ...	Oriental (bept.)	6 10 0	7 0 0	0 10 0	.. ..	
1881	12,200	10	10	1,987 15 7	Schwab's Gully (bept.)	5 0 0	5 5 0	0 10 0	0 10 0	Per Kwartl
					DU TOIT'S PAN MIJN.					
1881	5,800	10	10	... ...	Anglo African (bept.)	1 10 0	2 0 0	.. ..	...	
1881	15,500	10	10	... ...	Britannia (bept.)	2 0 0	2 10 0	.. ..	0 3 0	Per Kwartl
1881	5,850	10	10	... ...	British (bept.)	0 10 0	0 12 6	.. ..	.. ..	In Liquidat
1880	10,600	10	10	... ...	Du Toit's Pan (bept.)	0 15 0	1 10 0	.. ..	.. ..	
1881	6,290	10	5	... ...	Eldorado (bept.)	1 15 0	2 0 0	...	.. ..	
1881	10,500	10	10	2,823 6 9	European (bept.)	2 0 0	2 10 0	...	0 5 0	April, Oct.
1881	12,500	10	6	... ...	Fry's Gully (bept.)	.. ..	... ...	...	..	
1880	28,574	10	10	3,462 15 8	Griqualand West (bept.)	2 0 0	2 10 0	...	..	October
1881	9,300	10	10	... ...	Hercules (bept.)	0 10 0	0 12 6	...	..	
1881	8,500	10	10	... ...	Ne Plus Ultra (bept.)	1 0 0	1 5 0	...	0 15 0	
1881	6,500	10	10	... ...	Standard (bept.)	.. ..	... ...	...	.. ..	
1881	6,000	10	10	... ...	Victoria (bept.)	.. ..	... ...	...	.. ..	
					BULTFONTEIN MIJN.					
1881	4,500	10	6	... ...	Atlas (bept.)	...	...	.. ..	...	
	5,000	10	10	... ...	Alliance (bept.)	.. ..	...	.. ..	...	
1880	7,250	10	10	... ...	Bultfontein Central (bept.)	1 0 0	1 10 0	.. ..	...	
1880	7,000	10	10	... ...	Bultfontein Colonial (bept.)	1 10 0	2 0 0	0 4 0	0 10 0	Januarij
1880	23,120	5	5	.. .. ..	French en D'Esterre (bept.)	3 12 6	3 15 0	0 3 0	0 3 0	
1880	3,500	10	3	.. .. ..	Homestead M. Co [Reg'd in Londen]	20 0 0	20 0 0	.. ..	.. ..	
1880	13,050	10	10	.. .. ..	Pullinger Mijn Co.	4 0 0	4 10 0	.. ..	...	
					JAGERSFONTEIN MIJN.					
1880	19,200	10	10	... ...	Jagersfontein (bept.)	.. ..	... ...	...	...	
1880	656	25	25	... ...	Imperial (bept.)	.. ..	... ...	...	...	
				... ...	Kohinoor (bept.)	.. ..	... ...	...	...	
1881	23,000	5	3	... ...	Central (bept.)	.. ..	... ...	...	...	
1881	14,000	10	10	... ...	President (bept.)	.. ..	... ...	...	...	
					ANDERE MIJNMAATSCHAPPIJEN.					
1862	30,000	10	7	161,000 0 0	Kaapsche Kopermijn (bept.)	42 0 0	43 0 0	2 0 0	1 0 0	
1882	40,000	1	1	800 0 0	Cy ergat Steenkool (bept.)	0 18 0	1 0 0	.. ..	.. ..	Junij.
1883	750	100	100	... ...	Ross Hill Goudmijn (bept.)	25 0 0	30 0 0	.. ..	.. ..	
1882	250,000	1	1	... ...	Transvaal Goud Ex. en Ld. M. (bept.)	1 2 6	1 5 0	.. ..	.. ..	Februarij.
1884	200,000	1		.. ..	Spitzkop Goudmijn (beperkt)	.. ..	.. ..	..	..	
1884	200,000	1	4s.	... ...	Moodie's do.	0 8 0	0 10 0			
					ANDERE MAATSCHAPPIJEN.					
					Londen, O.V.S. Exp. of Farm Shares	0 17 6	1 0 0	... ...	.. ..	
882	2,000	5	½	... ...	Aliwal Noord T. A. Maatschappij	1 0 0	a 1 2 0	..	7½ pCt.	
1868	1,025	10	3	2,000 0 0	Bloemfontein Executeurskamer	9 10 0	10 0 0	1 0 0	0 18 0	Januarij.
1838	120	200	300	4,000 0 0	Executeurskamer (Kaapstad)	220 0 0	230 0 0	18 0 0	18 0 0	Maart.
1882	20,000	1	1	... ...	Buffalo Boating Co. (bept.)	0 10 0	a 0 12 6	.. ..	.. ..	
1860	2,000	5	5	4,800 0 0	†Kaapstad en Groenepunt Tram.	8 15 0	9 0 0	0 15 0	0 15 0	Julij.
1868	380 / 202	5 / 3	5 / 3	... ...	Cape Town Institute & Club (bept.)	5 0 0 / 3 0 0	...	...	...	
1878	4,000	5	4	... ...	City Tramways Maatschappij (bept.)	2 0 0	2 2 6	0 2 0	0 2 0	Augustus.
1878	1,000	5	5	... ...	City Laundry Maatschappij (bept.)	0 10 0	0 10 0	..	...	
1856	100	200	200	19,500 0 0	Kol. Weeskr. en Trustmaatschappij.	725 0 0	750 0 0	75 0 0	75 0 0	April.
1873	3,000	10	10	10,658 0 0	Oost Lon. Los- en Laadmaat. (bept.)	7 0 0	7 10 0	2 0 0	0 10 0	Augustus.
1882	7,500	2	1	1,000 0 0	Enterprise Bootmaat. P.E. (bept.)	1 15 0	2 0 0	0 8 0	0 8 0	Augustus.
1819	159	37½	37½	3,000 0 0	Beursgebouwen (Kaapstad)	35 0 0	35 0 0	2 0 0	3 0 0	
1847	300	20	14½	3,000 0 0	Oost. Provincie Bootmaatschappij	20 10 0	21 0 0	3 0 0	Nil.	
1861	6,100	10	10	5,000 0 0	Oost. Prov. Guard. Leen en Beleggingsmaatschappij	8 10 0	9 0 0	0 12 0	0 14 0	Februarij.
1877	1,000	10	2	3,000 1 1	Fauresmith Executeurskamer	7 0 0	7 10 0	1 0 0	0 8 0	Februarij.
1844	800	15	15	24,541 0 0	Gaslichtmaatschappij (Kaapstad)	32 0 0	32 10 0	3 5 0	3 15 0	Februarij.
1856	100	200	200	6,700 0 0	Algem. Boedel en Weeskr. (Kaapstd)	310 0 0	320 0 0	28 16 0	30 0 0	Maart.
1856	1,800	10	2	3,000 0 0	Executeurskamer, Graaff-Reinet	4 0 0	a 4 10 0	0 4 1	0 5 0	Februarij.
1876	10,000	5	½	3,500 0 0	Executeursk., enz., Griqualand West	1 10 0	1 15 0	0 2 6	0 2 0	Feb. Aug.
1879	2,000	15	15	4,158 17 10	Griqualand West Leening, Trust en Agent. Maatschappij (bept.)	11 0 0	12 0 0	1 0 0	1 0 0	Feb. Aug. October.
1876	1,500	10	10½	821 0 0	Kaffraria Stoom Los- en Laadmaat.	14 0 0	15 0 0	1 0 0	1 0 0	Augustus.
1880	35,000	10	6½	... ...	Kimberleysche Waterwerken (bept.)	2 10 0	3 0 0	..	0 5 0	April.
1863	80	100	10	5,000 0 0	Malmesbury Executeurskamer	45 0 0	50 0 0	5 0 0	10 0 0	October.
1882	2,000	2½	1	... ...	Mosselbaaische Executeurskamer	0 18 6	1 0 0	.. ..	...	
1856	2,000	10	5	4,000 0 0	Paarlsche Wijn en Brandewijn Maat.	6 0 0	6 10 0	0 6 0	0 10 0	
1875	1,000	10	3	1,110 0 0	Potchefstroom Executeurskamer	3 10 0	4 0 0	0 9 0	0 15 0	Januarij.
1841	400	25	15	9,888 0 0	Port Elizabethsche Bootmaatschappij	38 0 0	40 0 0	5 0 0	5 0 0	October.
1863	3,972	5	5	7,500 0 0	„ Gas do. (bept.)	6 0 0	6 5 0	0 9 0	0 9 0	Augustus.
1879	3,000	5	5	... ...	„ Tram do. (bept.)	3 0 0	3 10 0	0 5 0	0 4 0	Januarij.
1859	4,000	5	5	1,500 0 0	Simonstadsche Helling do. (bept.)	2 10 0	3 0 0	0 4 0	0 4 0	
1834	84	187½	350	10,057 0 0	Zuid Afrikaansche Associatie	700 0 0	700 0 0	75 0 0	81 0 0	Maart.
1878	1,000	5	1	2,000 0 0	Transvaalsche Executeursk. en Trustmaatschappij	20 0 0	25 0 0	3 0 0	3 10 0	Februarij.
1865	2,000	10	1	2,655 17 6	Uitenhaagsche do. do.	4 0 0	4 10 0	0 12 0	0 6 0	Julij.
1865	6,625	10	2½	10,000 0 0	†Union Bootmaatschappij	7 10 0	*8 0 0	1 5 0	1 10 0	Mei.
1880	55,000	10	1	10,000 0 0	Z. A. Leening, Hypotheek en M. Agentuur (bept.)	*1 2 6	*1 3 6	0 2 0	0 2 0	Junij en Dec
1883	150	200	50	... ...	W.P. Administratie en T. Maat. (bept.)	65 0 0	70 0 0	.. ..	.. ..	Maart.
1881	36,000	20	14	... ...	Castle Stoomboot do.	11 0 0	12 0 0	.. ..	0 8 1½	
	6,000	100	00	... ...	Oostelijke Telegraaf do.	102 0 0	104 0 0	5 0 0	5 0 0	
1880	60,000	10	8	... ...	Orient Stoomvaart do.	3 15 0	4 5 0	0 8 0	0 8 0	
	10,000	8	8	... ...	Reuter's Telegraaf do.	8 10 0	9 10 0	0 4 0	0 4 0	
1881	20,000	5	2½	... ...	Z. A. Brush Elektrieklicht do.	.. ..	.. ..	.. ..	.. ..	
	17,502	20	20	... ...	Union Stoomboot do.	12 10 0	13 10 0	0 16 8	0 0 0	
	19,998	20	10	... ...	Do. do. do.	4 0 0	5 10 0	0 8 0	0 8 0	
1883	7,000	10	1	... ...	Natal Agency Trust en Ins. Co. (bept.)	1 0 0	1 5 0	... ...	... ...	November.
1884	10,000	2	1½	... ...	P. E. Steam Mill Company, (beperkt)	1 10 0	1 12 6	... ...	... ...	

*Halfjaarlijksche Dividend gequoteerd. a. Wezenlijke Verkoop.—† Ex Dividend. Deze Instellingen hebben andere fondsen gereserveerd voor Speciale doeleinden, viz.:—

Kaff. Kol. Bank, gebeurlijkh. Fonds £2,580 0 0
Stand. Bank B. S. A., Pensioen do. 40,000 0 0
P. El. B. en Z. Maat. Div. Prot. do. 4,500 0 0
Guardian Assur. Maatschappij do. 1,300 0 0
Midland B. Assur. do. do. 1,000 0 0
Nat. Bank, OVS., Bep., Pensioen do. 2,180 0 0
O. P. Bootmaat. Amortisatie Fds. £6,116 7 2
Equitable B. Ass. Trustmaatschappij Divd. Gereserveerd Fonds ... 6,200 0 0
† C. T. & G. P. Tramwaymaatsch. Depreciatie Fonds 502 5 9
Union Bootmaatsch. Div. Res. Fd. £6,600 0 0
Equitable Zee en Brand Ass. Maat., Brand Tak Reserve Fonds .. 3,119 19 0
Koloniale Zee Ass. Maatsch. Div. Protectie Fonds 700 0 0

JOHAN JANSEN & Co., Makelaars.

STANDARD BANK GEBOUWEN.

Nieuw York, Londen en Parijs Prijs-Medaille.

NATUURLIJK LIJKENDE KUNSTTANDEN ingezet zonder pijn, en alle andere operatiën op de nieuwste geapprobeerde stelsels.

Prijzen passend voor alle klassen.

DR. B. T. HUTCHINSON, Tandheelmeester, 2 Nieuwstraat.

Stellenbosch, den 1sten van elke maand bij Mej. WIUM.

Commercieele Brandassurantiemaatschappij (Beperkt.)

Opgerigt 1855 en Geregistreerd onder Wet No. 23 van 1861.

Ingeschreven Kapitaal £250,000.—Opbetaald Kapitaal, £55,000

Zee, Brand, Overland Vervoer en Ongelukken aan den Persoon.

Risicos Dagelijks ten Hoofdkantore en aan de Agenturen Aangenomen.

De Eischen worden met Spoed en Liberaal Vereffend.

A. W. BROOKE SMITH Secretaris.

Gedrukt en Uitgegeven door JAN REGTER, handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein Kaapstad.